

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gld. na leto.

Letnik X.

V Ljubljani, januarija 1893.

1. zvezek.

Praznik obrezovanja Gospodovega ali novo leto.

Ne zanašajmo se na minljivo, skrbimo za večno!

Premišlujem dni nekdanje in večna
leta si jemljem k srcu. Ps. 76, 6.

Zopet je eno leto utonilo v neizmerno morje večnosti; zdi se nam, da je minilo kakor včerajšnji dan. Za mnogo ljudi je bilo staro leto poslednje; na sto tisoče ljudi je pomrlo po celem svetu in tudi v naši fari se jih je preselilo v srečno ali nesrečno večnost. Marsikateri mož žaljuje za svojo ženo, žena za ranjnim možem, otroci za ljubimi stariši, stariši za zgubljenimi otroci. — S težkim srcem stojimo danes na pragu novega leta in mislimo in se poprašujemo, kaj nam bode prineslo. Povem vam gotovo resnico, preljubi bratje in sestre v Kristusu! enemu ali pa drugemu izmed nas tukaj zbranih bo prineslo britko smrt. Komu? — Tebi, stari mož, ki te moči polagoma že zapuščajo in ti snežnobeli lasje pokrivajo glavo? Ali tebi, stara ženica, ki si morda komaj ob palici prilezla semkaj v sv. hišo božjo? Ali tebi, mladenič, deklica, ki sta v cvetji mladosti, zdravja in moči, in mislita, da vajinega življenja ne more biti konec? — Tega nobeden ne vé. Zato vam vsem, preljubi poslušalci, danes na pragu novega leta zakličem: Naj pride zadnja ura, kadar hoče, glejte, da bo srečna. Čujte, ker ne veste ne ure ne dneva.

Vsak skrben gospodar na koncu leta računi, ali je na dobičku ali na zgubi; pa tudi pomisli, kako bo v prihodnje izhajal. Ravno to mora storiti vsak priden kristijan. Poglejmo tudi v pretekle dni,

ter bomo našli: 1. vse posvetno hitro mine, ne zanašajmo se na minljivi svet; 2. huda in dobra dela večno ostanejo, za srečno smrt skrbimo! To naj bo moje voščilo za novo leto.

I. Ves svet je šola modrosti; zgodbe sveta so najboljše bukve življenja. Prvi nauk pa v zgodbah beremo, da vse, kar svet porodi, se spremeni in mine: oblast, čast, bogastvo, dobrota in lepota.

1. Kam je prišla oblast Egiptovskega mogočnega kraljestva, katerega prevzetni kralj Faraon je govoril: „Kdo je Gospod, naj bi jaz poslušal njegov glas? Jaz ne poznam nobenega Gospoda nad seboj in ne pustim oditi Izraelskemu ljudstvu.“ — Kam je prišla mogočnost Judovskega kraljestva pod kraljem Salomonom, ki je tako veličastno in slavno vladal ljudstvo Izraelsko, da je kraljica od polnoči prišla občudovat njegovo bliščobo in poslušat njegovo modrost? — Kam je prišla oblast Rimskega toliko mogočnega cesarstva, ki je bilo tako veliko in daleč po zemlji razširjeno, da solnce nikdar v njem ni zahajalo? — Kam so zginili oblastniki, kakor neusmiljeni Herodež, ki je dal pomoriti nedolžne otročiče; kam krvoločna rimska cesarja Neron in Dioklecijan, ki sta toliko milijonov kristijanov dala grozovito trpinčiti in pomoriti? — Zginili so vsi in njih mesto se več ne pozna.

2. Kje so častita mesta Jeruzalem, nekdanja prva lepota sveta, Ninive, velikansko mesto v stari zavezi? Kam so zginili stari samostani naših krajev, kjer je na stotine menihov prebivalo in božjo hvalo prepevalo? Kje je starih gradov imenitnost, kjer so se ponašali nekdanji slavni hrabri vitezi in junaki? Le žalostno njih groblje kaže nam posvetne imenitosti in minljivosti.

3. Tudi bogastvo nima svojega obstanka. Le pogledj ga bogatina, ki je navlekel toliko premoženja, nagrabil kupe denarja, nakupil si zemljišč, da mu je skoraj zemlje zmanjkalo. Kaj mu je ostalo? Jama šest čevljev dolga, lesena mrtvaška truga, raztrgan prt, in perišče zemeljskih črvov. Kdo ga zdaj pogleda izmed tistih, ki so se mu poprej odkrivali, priklanjali, ga častili in povikševali; kako mu je zdaj mirno tam doli pod zemljo med mrtvimi, kjer ni razločka med ljudmi! — In telesna lepota, oh ta še prej zgine, in ravno na to mladi svet največ zida. Poslušaj me, dragi krščanski mladenič, ljuba deklica, kam zgine tvoja lepota in zdravje, s katero se toliko ponašaš! Le počakaj nekaj let in drugače bodeš mislil o vsem tem. Za lepo kožo tvojega obraza že čaka požrešen črv človeškega mesa, ki te je

tolikokrat v greh zapeljalo. Pač prav ima pobožni Job, ki pravi: *Joj! kakor senca človek zgine, zlo počenja in se poganja za prazne reči, proč je in mesto njegovo se več ne pozna.*

4. Kaj je tudi nam ostalo od vseh lansk^{ih} dobrot? Žalosten ali pa vesel spomin, huda ali pa dobra vest. Blagor nam, ako smo se hudega varovali, veliko dobrega lani storili, zakaj: *Svet preide in vse njegovo poženje, le kdor voljo božjo stori, ostane vekomaj.* Poprašaj se, ljuba duša, danes prav resno in odgovori prav odkritosrčno, kakor bodeš moral enkrat odgovoriti na sodbi pred vsegaveočim sodnikom: kaj ti pomaga lansko leto za večnost, ali je dobljeno? ali zgubljeno? Povem ti, zgubljeno je za tebe, o nespokorjeni grešnik, ki si morda celo leto živel brez milosti božje, ki si greh na greh nakladal in predrzno v milost božjo grešil. — O, zahvali se iz vsega srca Bogu, še ti je dal čas, da delaš za zveličanje svoje, danes si nastopil novo leto, ali celega preživiš, tega ne veš; drag, neizrečeno drag je čas — torej hiti in reši svojo dušo!

5. Da, reši svojo dušo, dokler imaš čas. Ko bi smeli priti vsi mrtvi nazaj, kar jih je pokopanih na pokopališčih, majhni in veliki, stari in mladi, in bi jim Bog dal še nekatere mesece, ali morda celo leto, naj ga obrnejo kakor mislijo, da bi bilo zanje najboljš^e, kaj misliš, kaj bi storili? Ni težko uganiti. Poglej! ti, ki so že pogubljeni v peklu, ako bi venkaj prišli, ti bi se z gorečo žalostjo in potrstostjo vseh svojih grehov čisto spovedali. Oni bi prav vestno vse krivično blago povrnili do zadnjega vinarja, in kadar bi ne mogli več povrniti, bi prav ponižno in m^{ilo} odpuščanja prosili. Šli bi k vsem ljudem, kjer so koga obrekovali ali opravljali, in bi vse svoje obrekovanje popolnoma preklicali, če bi tudi sami pri tem v sramoto prišli. Oni bi tiste, katere so v greh zapeljali in pohujšali, na golih kolenih z objokanimi očmi in povzdignenimi rokami prosili, naj se vrnejo od svoje grešne poti. Oni bi radi, srčno radi najtežjo pokoro delali in bi mislili, da ni prav nič proti eni sami iskri pek^lenskega ognja. Oni bi živeli modro in ostro, nikoli bi ne videl nobeden na njih ustih veselega smejanja, ne v njih rokah kvart in igre; namesto v krčmah našli bi jih zmiraj le v cerkvi, namesto kletve prišle bi iz njih ust le molitve in modre besede. Največje razžalitve, najhujše trpljenje bi pohlevno prenašali in mislili: saj boljšega ne zaslužim.

Kdor v v^{ic}ah zdihuje in bi smel zopet nazaj priti na zemljo še za eno leto na poskušnjo, oj, ta bi se veliko skrbnejše varoval tudi malih grehov, kakor se otrok boji ognja, kadar se speče.

Nič več bi tako zaspano ali naglo svojih molitev ne opravljali, nič več bi se v cerkvi lahkomišljeno ne ozirali, ne besede božje zane-marjali; za nobeno ceno bi se vedoma ne zlagali, tudi ne v norčiji. Oni bi bili zmernejši v jedi in pijači, slabe misli bi si hitrejšje iz glave izbijali; oni bi ne bili več nečimerni in napuhnjeni v obleki in bi se več tako dolgo in dopadljivo v zrkalu ne ogledovali. Ne bi hodili k takim veselicam, kjer se tako godi, da ne bi mogla biti tudi Jezus in njegova deviška Mati gosta, oni bi z nobenim človekom v jezi ne ostali; o sebi bi prav nič dobrega ne govorili, o drugih pa nič slabega, ako ni potreba. Gotovo bi ne trgali tujega sadja in grozdja in rajše bi zmrznili, kakor pa v tujem drva kradli. Z eno besedo, bolj bi se varovali malih grehov, kakor navaden človek hudobije, za katero mora leta in leta v ječi sedeti.

Kaj pa bi storili z veličani v nebesih, ako bi tudi oni še enkrat nazaj na zemljo prišli? Jaz mislim, mnogim bi bilo ravno prav, zakaj v nebesih se nič več ne more zaslužiti, gotovo pa na zemlji. Kdor tukaj obilno seje, bo tamkaj obilno žel. Neki učenik je rekel: „Svetniki bi radi bolečine v vicah noter do sodnjega dné trpeli, ako bi smeli le toliko časa nazaj v življenje, da bi še en očenaš pobožno zmolili, in bi k drugemu svojemu zasluženju še to pridejali.“ Tako neizmerno veličastno se tamkaj vse poplačuje. Izvoljeni bi tedaj z veliko gorečnostjo še več molili, več miloščine dajali, še več duš skušali rešiti in k dobremu spodbujati. Prav bi jim bilo, ako bi po nedolžnem veliko zopernosti, zasramovanja in preganjanja morali trpeti, ker se za to v nebesih prav posebno plačilo izplačuje.

Ali nobeden mrtvih ne more nazaj v življenje in še enkrat začeti, naj bi zavoljo tega tudi krvave solze žalosti pretakal. Smrt konec stori času, ki je tebi, o človek, odločen, in kakor umrješ, tako ostaneš celo večnost.

II. O večnost, večnost! kako strašna, preljubi v Kristusu! je ta misel! tako mogočna, da mora vsako še tako trdovratno srce pretresti in potreti. Veliki svetnik in učenik španjski Janez Avila je srečal svoje dni posvetno žensko in očitno grešnico in ji je zaklical na srce samo te besede: „Sestra! pekel je več en, več en!“ in podrle so jo te besede na zemljo in vstala je kakor svetnica. Oh naj bi jaz imel njegovo zgovornost in gorečnost, da bi danes vsakemu grešniku, ki me posluša, edino to besedo na uho in globoko v srce zaklical: „Moj brat, moja sestra, grešnik, grešnica: Večnost je večna, večna, večna!“ — Zakaj med vsemi neumnostmi, kar jih je na svetu, ni nobene večje in bolj objokovanja vredne, kakor lahkomišljenost, s

katero živimo brez skrbi za večno zveličanje. Vsi želimo zveličani biti; vsi vemo, da moramo leta, ki nam jih je Bog odločil, modro obrniti, ako hočemo zveličani biti; vsi verujemo, da prej, kakor mislimo, ta leta pretečejo, in vendar kako malo jih je, ki bi ta kratka leta modro živeli! — Drugače je storil sveti kralj David, ki je svoje pregrehe noč in dan objokoval; prašajte ga, čemu je svoj čas tako obrnil, in odgovoril vam bo, da je imel večnost pred očmi: *Premišlujem dni nekdanje in večna leta si jemljem k srcu. Pa kaj govorim o Davidu!*

1. Poglejte marternike, koliko so trpeli, da nas je groza brati ali poslušati. Sedmeri makabejski bratje od grozovitega kralja Antijoha, ki je ukazal jim kožo z života potegniti, ud za udom jim odsekati in v vrelo olje vreči. — Ubogi, nedolžni, še dve leti ne stari otročiči betlehemiški od trinoga Heroda. Koliko je trpelo milijone mučencev od neusmiljenih ajdovskih cesarjev: Nerona, Dioklecijana, Domicijana in drugih! Sv. Petra in Andreja so križali, sv. Pavla z mečem ob glavo dejali, sv. Lorenca na ražnu pekli, sv. Urha v vrelo olje vrgli; sv. Luciji so oči iztaknili, sv. Agati prsi odrezali, sv. Marjeto so s šibami raztepli, z železnimi grebeni po celem životu razčesali, z žarečim železom žgali; in kaj so opravili? Vprašajmo jih, ali jim je kaj žal, da so toliko pretrpeli? — O ne, gotovo ne! V mislih so jim bile besede Kristusove: *Blagor vam, kadar vas bodo kleli in preganjali in vse hudo zoper vas lažljivo govorili zavoljo mene! veselite se in vesolja poskakujte, vaše plačilo je obilno v nebesih!*

2. Koliko dežel so aposteljni in sv. učenički prehodili, se potili vse žive dni. Čujte le, kaj je storil in trpel sam veliki apostelj sv. Pavel, kakor pripoveduje: *Trikrat sem bil s šibami tepen, enkrat kamnjan, trikrat sem se z barko potopil, noč in dan sem bil v globočini morja; velikokrat na potih, v nevarnostih med razbojniki, v nevarnostih med vojaki, v nevarnostih med neverniki, v nevarnostih med lažnjivimi brati; v trudu in revii, v mnogem čuvanju, v lakoti in žeji, v pogostnih postih, v mrazu in nagoti.* Prašajmo sv. Frančiška Ksaverija, ki je vso Indijsko in Japonsko in kitajsko deželo prehodil in je 700.000 nevernikov podučil in krstil, ali mu je žal? — *Kateri jih veliko podučijo, se bodo svetili kakor zvezde na vekov veke,* pravi sv. Duh.

3. Pojdite z menoj v puščave Egipta in Palestine, stopite v te strahovite samotne kraje in pogledajte tam v jami zaprtega sv. Hilarijona, v drugi Makarija, še naprej sv. Pavla, Antona in Jeronima. Prekoračite tiste visoke gore in pogledajte v brlogu Marijo

Egipčansko, v drugem Pelagijo, še naprej Teodoro. Vprašajte jih, te spokojne ženske, prašajte sv. puščavnike, kaj jih je pripeljalo v puščave, kaj jim je mehko obleko zamenjalo z oestro, bodečo, spokojno? Kaj jih je žive pokopalo v te brloge, kaj jih sili, da kakor angelji med ljudmi živijo, kaj jih uči ves svoj čas tako obrniti? Vsak izmed njih vam bo odgovoril: *Večna leta si jemljemo k srcu.*

4. Koliko poštenih devic in bogoljubnih žen se je posvetnemu veselju odpovedalo zavoljo nebeškega kraljestva! Poprašaj, ljuba kristijanska devica, sv. Nežo, sv. Dorotejo, sv. Barbaro, sv. Julijano, sv. Katarino: kaj jim je bilo na misli, da so se odpovedale bogatim, imenitnim, posvetnim ženinom in rajši grozovitno smrt storile, kakor z njimi se zaročile? Vsaka ti bo odgovorila: Jaz sem si najboljši del izvolila, kateri mi ne bo odvzet.

O večnost, strašna večnost, kolike čudeže si na zemlji storila, o pretresi tudi moje ljube poslušalce s sveto grozo, da ne pojdejo od tukaj, dokler ne sklenejo novo, boljše življenje začeti, da bodo te kratke trenutke na zemlji za nič imeli proti dolgi večnosti in si z njimi srečno večnost kupili.

Oh naj bi jaz mogel storiti, kar je nekdanj sv. Lidvina. Ona je velikemu grešniku obljubila odpuščanje vseh grehov, ako obljubi le eno noč v mehki, pernati postelji prečuti, nič se ne premakniti, ne na eno, ne na drugo stran se obrniti. Mladenič smeja je to obljubi, ali komaj leži tri do štiri ure tako v postelji, že se mu zdi, da leži na žrjavici; vendar se premaguje in pet ur tako leži, ali take bolečine občuti v srcu, da ga mrzel pot poliva in skoraj omedli — zdaj se nesrečnež predrami in sam sebi tako govori: „O jaz nesrečnež, če po takem življenju, kakor zdaj živim, umrjem, kaj bi bilo z menoj? Kako bi mogel ležati v ognjeni postelji ne le eno noč, ampak celo večnost, ki nima konca!“ To si k srcu vzame, se globoko kesa in spreobrne. — Oj ljubi grešnik, stori tudi ti tako, vsedi se zvečer na stol in poskusi, če moreš, le eno noč strpeti, da bi se prav nič ne ganil. Ako ne moreš in si ne upaš, kaj misliš, kaj delaš? Čuj glas sv. Duha: *Ako drevo pade proti poldnevni ali polnoči, kamor pade, tam obleži!* tam bo čez 100 let, čez 1000 let, tam bo čez 100.000 let, čez milijon let!

Ferdinand III., kralj kastiljanski, je živel v sladnostih kraljevega dvora neomadeževan, kakor golob sredi blata; živel je čisto, nedolžno. Hočete vedeti zakaj? — V njegovi spalnici so bile z zlatimi črkami zapisane besede: *Večna leta si jemljem k srcu!* Je sedel na prestolu, sedela jezraven njega senca in mu na uho šepetala: „Ferdinand, spomni se večnosti!“ — S to mislijo živel je nedolžno in pravično in dosegel srečno večnost.

Oh, preljubi poslušalci, naj bi jaz mogel danes to besedo vam zaklicati ne na uhó, ampak veliko več na srce, da bi je nikoli več ne pozabili! — *Premišljuj*, moj brat, moja sestra, *dni nekdanje in večna leta si jemlji k srcu*. Premišljuj, nečistnik, ali je vredno nečisto, živinsko veselje večnega trpljenja? — Premišljuj, lakomnik, ali je vreden krivičen dobiček večne nesreče? — Premišljuj, oče in mati, gospodar in gospodinja, kaj je boljši zate, čuti nad svojo hišo in otroci, ali pa celo večnost v pekel priklenjenemu biti? — Premišljuj, mladenič, premišljuj, mlada deklica, dobro premisli, kaj je boljši za te, ali raztrgati tisto slepo pregrešno zvezo ljubezni, ali pa v gorečih verigah celo večnost zdihovati? — Premišljuj, o grešnik, kratek čas in kratek greh — in večno večnost in večno trpljenje. Amen.

L. Škufca.

Praznik razglasenja Gospodovega ali svetih treh kraljev.

Kje iščimo Jezusa?

Kje je kralj judov, ki je rojen?

Mat. 2, 2.

Današnji dan je velika zvezda, ki se je bila ob Jezusovem rojstvu v jutrovnih krajih na nebu prikazala in nevernikom oznanovala prihod mogočnega kralja, tri Modre, katerim navadno trije kralji pravimo, iz daljnih perzijanskih dežel skozi Jeruzalem pripeljala v Betlehem. Prišli so Jezusa kot kralja nebes in zemlje častit, molit in ga kraljevo obdarovat.

Med tem, ko je bilo Jezusovo rojstvo na judovski zemlji še malo znano, ker razven pastircev, ki so prihiteli k jaslicam, razven starega Simeona, ki ga je razglasil kot luč sveta in razven stare pre-rokinje Ane, ki je ravno takrat, ko je bil Jezus v tempelj prinesen, ondi molila, je le malokdo vedel in se briga za rojstvo našega Izveličarja.

Glejte! kar naenkrat pridejo trije Modri iz jutrovnih krajev v Jeruzalem h kralju Herodu, rekoč: „Kje je kralj judov, ki je rojen? Zakaj videli smo njegovo zvezdo na jutrovem, in smo ga prišli moliti!“ — Pa ta jim ni vedel odgovoriti. Pokliče tedaj hitro velike duhovne in pismarje ljudstva, ter vpraša, kje bi imel Kristus rojen biti. Oni pa so mu odgovorili: V Betlehemu na Judejskem; zakaj tako je

pisano po preroku: *Ti Betlehem, zemlja Juda, nisi nikakor najmanjša med vojvodi Judovimi, zakaj iz tebe bo prišel vojvoda, ki bo vladal moje ljudstvo Izrael!* — Herod jim tedaj reče, naj gredo v Betlehem. In ko so kralja zaslišali, so šli; in glej, zvezda, ki jim je dosedaj pot kazala, je pred njimi šla, dokler ni prišla in zgoraj obstala, kjer je bilo Dete! Vsi veseli so padli predenj in ga molili — odprli svoje zaklade, ter mu darovali zlatá, kadila in mire!

Glejte, to je zgodba današnjega častitljivega praznika, katera nas uči, da vsak najde ljubega Jezusa, kdor ga srčno in z zaupanjem išče, kakor so ga iskali trije Modri! Kristijanje! imenitno vprašanje pa se nam sproži pri tej misli, namreč, kje pa najbolj gotovo najdemo Jezusa, kje ga iščimo? — Odgovor na to vam hočem danes dati! — O Jezus! Ti luč sveta, blagoslovi moje besede, da padejo na dobro zemljo in da obrodé stoterni sad!

1. Ljubi krščanski stariši, danes vam prvo mesto v svojem nagovoru odločim, vam prvi svet dam, kje vi iščite in kje lahko ljubega Jezusa najdete. Iščite ga in našli ga boste pri svojih nedolžnih otrocih. Dokler je Jezus še živel na zemlji v naši podobi, veste kako rad je imel nedolžne in nesprijene otroke. *Pustite otročiče in nikar jim ne branite k meni priti.* (Mat. 19, 14.) — In res so matere vodile otroke k njemu, da bi roke nanje pokladal in jih blagoslavljal. O, kako rad jih je imel, kako rad je bil med njimi, njegovo veselje je bilo biti z otroci; pri vsaki priliki jih je blagroval, drugim v izgled stavil, češ, če ne bodo taki kot otroci, ne pojdejo v nebeško kraljestvo! in gorjé je zažugal, kdor bi mu spridil le enega otroka, ki vanj veruje! — Glejte, sedaj vemo, kje je Kristus nekdanj najrajše bil, kje ga je bilo najlažje najti: med nedolžnimi otroci. Kristus je pa danes in včeraj vedno enak; kar ga je nekdanj veselilo, in kar mu je bilo nekdanj najljubše, to mu je tudi sedaj! — Dokler so vaši otroci še nesprijeni in nedolžni, je Kristus s svojo milostjo in blagoslovom vedno pri njih. — Saj pa tudi dobri otroci tako radi kaj o ljubem Jezusu slišijo in se tudi radi o tem menijo. Ako torej vi, stariši, svoje otroke lepo v strahu božjem redite in ljubezen do Jezusa v njihovih srcih vnemate, imate vedno Jezusa pri sebi, — pri vas in pri vaših otrocih je, če ga tudi s telesnimi očmi ne vidite!

Ako učite svoje otroke, da naj bodo po vzgledu Jezusovem ponižni, da naj se nad druge ne povzdigujejo, naj jih ne zaničujejo in prezirajo; ako jih učite, naj bodo usmiljeni do ubogih, ako jih učite, da naj sramožljivost in čistost tudi na skrivnem varujejo, da

je še poprej ne napravijo, dokler še nje vrednosti ne poznajo; ako jih učite, naj stare ljudi spoštujejo, naj se v cerkvi in doma lepo vedó — potem skušate Jezusa in njegov blagoslov pri sebi in med otroci ohraniti, potem iščete Jezusa in ne sebe, ker duše vaših otrok so dragocena odkupnina presvete krvi in so njegovi, dokler pobožni ostanejo.

O koliko pobožnih očetov in mater je že bilo v stari in novi zavezi, ki so na ta način skušali Boga v svoje hiše zvabiti in ga v njih obdržati. — Več tisoč let je minulo, ko ni bilo skoraj nobene druge šole kot domača hiša! Stariši so bili žive bukve, ki so svojim otrokom to pripovedovali, kar so od svojih pobožnih prednikov slišali, tako, da so lahko s kraljem Davidom rekli: Velike reči smo slišali in zvedeli, — naši očetje so nam pravili. Pripovedovali so hvalo Gospodovo, in njegovo moč in čudeže, ki jih je delal. Ravnali so po besedah Gospodovih, ki jih jim je govoril, ko jim je dal svoje zapovedi rekoč: *Te besede, ki ti jih danes zapovem, naj bodo v tvojem srcu, pripoveduj jih svojim otrokom zjutraj in zvečer, kadar greš k delu ali od dela!* Kdo vam bo, preljubi! mogel našteti vse pobožne očete od Noeta sem do zadnje pobožne matere v sedanjem času, — ki so skušali z lepim podukom in svojim lastnim pobožnim zgledom Bogu pri svojih domačih v svoji hiši prostor narediti in ga obdržati! — Tako iščite tudi vi, krščanski stariši, vsi Jezusa v lepi izgoji ali izreji svojih otrok!

2. Iščimo nadalje Jezusa v pobožni molitvi, ker tam ga zopet najdemo. Jezus sam je rekel: *Kjer sta dva ali trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz v sredi med njimi.* (Mat. 18, 20.) Te besede pa še posebno veljajo o molitvi. Kaj pa je molitev? Molitev je pogovarjanje z Bogom! Kadar molimo, k Bogu govorimo in mu svoje potrebe naznanjamo; — Bog pa nam z lučjo svojega razsvetljenja odgovarja! — Kadar slišimo, da je kdo kako posebno milost ali razsvitljenje od Boga prejel, je skoraj vselej pristavljeno, da je to ali drugo milost zadobil takrat, ko je molil! — Ko je Salomon dodelal veličastni tempelj, se je vrgel pred Gospoda in ga pobožno molil in prosil mnogih dobrot. In Gospod se mu je oglasil po molitvi: *Uslišal sem tvojo molitev in tvojo prošnjo, ki si jo molil pred menoj; posvetil sem to hišo, ki si jo sozidal, da postavim svoje ime ondi na večno, in da so moje oči in moje srce ondi vse dni!* — (III. Kr. 9, 3.) — Tedaj v molitvi je govoril Gospod! Tako je govoril tudi njegov oče pobožni David: *Gospod je blizu njim, ki kličejo vanj!* — V molitev vtopljeni Devici Mariji je Bog čudne skriv-

nosti razodel, da bo mati njegovega Sina in Odrešenika vsega sveta. — V molitev vtopljen je videl sv. Štefan, prvi mučenec, Jezusa stati na desnici božji in za njim je toliko mučencev in mučenk v molitvi tolažbo iz Jezusovih ust prejelo! — V molitvah je Bog sv. Frančišku, sv. Dominiku in tisočerim drugim razodeval svojo voljo in svoje svete namene. — Glejte torej, da je res, da v pobožni molitvi najdemo ljubega Boga; torej ga tudi v molitvi iščimo!

3. Jezusa najdemo tudi pri revnih, zapuščenih in pri bolnikih. — Kristus sam je rekel, da poreče na dan sodbe: *Pridite, vi blagodarjeni mojega Očeta, posedite kraljestvo, katero vam je pripravljeno od začetka sveta. Zakaj lačen sem bil, in ste mi dali jesti; žejen sem bil, in ste mi dali piti; tujec sem bil, in ste me pod streho vzeli; nag sem bil, in ste me oblekli; bolan sem bil, in ste me obiskali; v ječi sem bil, in ste k meni prišli. Tedaj mu bodo pravični odgovorili rekoč: Gospod! kdaj smo te videli lačnega in smo te nasitili? ali žejnega in smo te napojili? Kdaj smo te videli tujega in smo te pod streho vzeli? ali nazega in smo te oblekli? ali kdaj smo te videli bolnega ali v ječi in smo k tebi prišli? In kralj bo odgovoril, in jim rekel: Resnično vam povem, kar ste storili kateremu teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili!*

Kristijani! ako pomoči potrebnim pomagamo, ako torej bolnike tolažimo, jim strežemo, nage oblačimo — tedaj Kristusu strežemo, Kristusa oblačimo, kakor je sam rekel. V njih tedaj moramo videti in gledati Kristusa samega! — In vse, kar revežem iz dobrega namena storimo, bo tako sprejeto, kakor bi bilo njemu storjeno. V njih in pri njih najdemo tedaj zopet Jezusa! —

V dokaz za to vam je lepa in ganljiva dogodba sv. Martina. Ko je ta oblekel v zimskem mrazu ubozega berača, se mu je po noči Kristus s tem plaščem ogrnen prikazal rekoč: „S tem plaščem me je ogrnil Martin, ko še ni bil krščen!“

4. Pa Kristusa najdemo tudi, kdo bi si to mislil, celo pri grešnikih, tedaj ga tudi pri njih iščimo! — Prigodilo se je, ko je bil Jezus v hiši sv. Matevža pri jedi, kakor nam ta evangelist sam pripoveduje (9, 10—11), je tudi veliko cestninarjev in grešnikov prišlo in so k jedi sedli z Jezusom in njegovimi učenci. Ko so pa farizeji to videli, so rekli njegovim učencem: „Zakaj je vaš učenik s cestninarji in grešniki?“ — Nekaj enacega se je prigodilo tudi ob drugi priliki. Prišel je namreč Jezus v hišo farizejevo in se k jedi vsedel. Kar pride žena, ki je bila v mestu znana kot grešnica, ter

mu začne s solzami noge močiti in z lasmi brisati, poljubovati in z mazilom maziliti. Farizej pa je sam pri sebi dejal: „Ko bi bil ta prerok, bi pač vedel, kdo in kakošna je ta žena, ki se ga dotikuje, da je grešnica! Da! prav pogostokrat najdemo Jezusa pri grešnikih. Ko so prešestnico hoteli obsoditi, jim pravi: „Kdor je nedolžen, naj vrže kamen vanjo!“ In glejte! kmalo se vsi pozgubé, ter sama ostaneta. In Jezus ji reče: „Ker te drugi niso obsodili, te tudi jaz ne bom obsodil; pojdi, pa nikar več ne greši. (Jan. 3, 10. 11.) Ravno tako je rekel 38letnemu bolniku! — Kolikrat je prišel v grešni Jeruzalem in jokal nad njim, in še celo v svoji družbi je pustil grešnega apostola Juda; — in grešnega pa zopet skesanega Petra je za svojega naslednika postavil. — Vidite, da je res, da Jezusa dostikrat najdemo pri grešnikih! Pa zakaj? Zato, ker je sam rekel: *Ni treba zdravnika zdravim, temveč bolnim!* — *Nisem prišel klicat pravične, temveč grešnike!* (Mat. 9, 12—13.) — Tudi sedaj še vedno milo pogleduje za grešniki in jih k sebi kliče. Kdor torej grešnika svari, uči, za Boga pridobiti skuša, ta Jezusa posnema, njegovo voljo spolnuje, — njega išče, za kar mu bo tudi na dan plačila obilno povrnil. Saj zagotavlja sv. apostol Jakop (5, 19): *Ako kdo izmed vas zajde od resnice, in ga kdo vrne; naj vé, da kdor grešnika vrne od njegove krive poti, bo rešil njegovo dušo smrti, in pokríl veliko število grehov!*

5. Grešnik! kaj bo pa s teboj? Kje boš pa ti Jezusa našel sedaj, ko je v nebesa odšel, če si ga zgubil? Zgubil si ga pa, — če si hudo — smrtno grešil!

Ti moreš edino le v spovednici ga zopet najti. Predno je v nebesa odšel, je rekel svojim apostolom: *Prejmite sv. Duha, komur boste grehe odpustili, — jim bodo odpuščeni.* Po njegovi zapovedi in oblasti odpuščajo tedaj spovedniki, kakor namestniki božji, v spovednici, ali prav za prav Jezus sam po njih odpušča vaše dolge. — Tukaj v spovednici torej čaka in sedi Jezus v podobi slabega človeka kot usmiljeni Samarijan, ter želi dušne rane obvezati in zaceliti vsem, ki skesani k njemu pribežé. Tu vas noče obsoditi ali pogubiti, temveč vam odpustiti; tu vas noče pogubiti, temveč zveličati; tu vas noče kaznovati, temveč vam zgubljene pravice in milosti za nebesa nazaj dati; on noče smrti vaše, temveč, da bi živeli! — Kdor je tedaj Jezusa zgubil s smrtnim grehom, — ga drugod ne bo zopet našel, kakor v spovednici po skesani spovedi. K spovednici torej pridite, tu je stol milosti božje, tu je Jezus, Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta, tu ga iščite, tukaj ga boste našli! —

6. Pa še en kraj vam hočem imenovati, kjer za gotovo in vsak čas Jezusa lahko najdemo, in to je t a b r n a k e l j. Tu v tabrnakelju živi in biva vedno po noči in po dnevu z dušo in telesom, kakor Bog in človek ravno tisti Jezus, katerega so današnji dan trije Modri v betlehemiški hišici molili, tu živi ravno tisti, katerega je Marija v plenice povijala, in na svojem božjem naročji pestovala; tu iz tabrnakeljna ven nam vsem neprenehoma kliče: *Fridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, jaz vas bom poživil.* Tu ven nam kliče: *Ne bom vas pustil sirot; — jaz hočem z vami biti vse dni do konca sveta!* — Torej, kristijani, tu pred tabrnakelnom iščite tolažbe in pomoči v dušnih in telesnih potrebah, ne pa pri ljudeh, ki ne morejo ali nočejo pomagati! —

Prigodilo se je, da je nekaj neko ubogo stiskano dete prilezlo do tabrnakeljna in z velikim otročjim zaupanjem potrkalo na vrata, češ: „o moj Jezus, pomagaj mi, moja mati so močno bolni, ako hočeš, jih lahko ozdraviš!“ In glejte! vrata se odpró in Jezus potolaži ubogo dete. Njegova prošnja je bila uslišana!

Kristijani! sedaj veste, kje nam je Jezusa iskati, da ga gotovo najdemo. Iščimo ga tam, kjer je, ne tam, kjer ga ni! Iščimo ga pri nedolžnih otrocih z lepim podukom, iščimo ga v molitvi, — pri ubogih in stiskanih; — iščimo ga v spovednici in v tabrnakelju: ne iščimo ga pa v posvetni časti in hvali ali napuhu, ker tam Jezusa ni! — Tako so zgubili Boga prevzetni angelji, — tako tudi prva dva človeka, ker so v prevzetnosti ne pa v ponižnosti Boga iskali! Ne iščimo Boga v lakomnosti, ker tam ga ni. Judež je zgubil Jezusa, ker je lakomnosti svoje srce prodal! — Ne iščimo ga v sladnosti in nesramnosti, ker tam ga ni. Nesramni Sodomljani in Gomorjani so zgubili Boga, ker ga niso iskali v čistosti in spodobnosti! Ne iščimo ga v nevoščljivosti. Savel je zgubil Boga, ker ga ni v nevoščljivosti. Ne iščimo ga v prepiru, jezi in sovraštvu! Na milijone ljudi je že zgubilo Boga, ker ni hotelo spoznati, da se v tacih pregrehah Bog ne najde! Ne iščimo Boga v pijančevanju, v pretepih, pobojih, preklinjevanju, ker tam ga ni! Herodež ni našel Jezusa, ker ga je mislil umoriti! — Iščimo torej Jezusa le tam, kjer je! In kadar smo ga našli, si ga ne pustimo več vzeti. Če sovražniki Jezusovi tudi s tako silo pritiskajo v nas, kakor nekaj Herod v tri kralje, da bi jim Jezusa izdali in v sebi umorili, bežimo pred njimi, kakor so trije Modri bežali po drugi poti, in srečno z Jezusom v sreči prišli

nazaj v svojo deželo, da bomo tudi mi kedaj srečno prišli v deželo, v kateri Jezus živi in kraljuje, in od katerega nas ne bo mogel nihče več ločiti! Amen.

And. Šimenec.

Prva nedelja po svetih treh kraljih.

I. Kako slabo spolnujejo mnogi otroci svoje dolžnosti do starišev.

In je ž njima šel in prišel v Nazaret in je bil njima pokoren.

Luk. 2, 51.

Naš Gospod Jezus Kristus ni le samo Odrešenik vsega človeštva, on ni le samo Učenik, ki je učil najlepše nauke, ampak je tudi izgled vsemu človeštvu, in sicer najveličastnejši izgled, ki ga je svet kdaj videl. Od njega se lahko uči otrok in starček, hlapec in gospod, revež in bogatin, podložni in prednik. Posebno pa lahko v današnjem svetem evangeliju vidi mladina nad njim najlepši izgled. Slišali smo namreč iz današnjega svetega evangelija brati: *In šel je z njima in prišel v Nazaret in je bil njima pokoren.* Ali ste slišali, krščanski otroci, sinovi in hčere: *In je bil njima pokoren!* Sin božji je bil pokoren, pokoren Gospod vseh angeljskih vrst, pokoren Stvarnik nebes in zemlje, pokoren je bil revnim ljudem, svojim pozemeljskim starišem. Nebesa so se čudila tej prečudni ponižnosti in pokorščini. Tako je naš božji Zveličar zapustil vsem otrokom najlepši izgled, kako da naj zvesto spolnujejo svoje otročje dolžnosti do starišev; on kliče kot nekdanj svojim apostelnom vsem sinovom in hčeram rekoč: *Zgled sem vam dal, da storite tudi vi tako, kakor sem jaz vam storil.* (Jan. 13, 15.) Ali Bogu bodi potoženo, da se dandanašnji nič bolj pogostoma ne sliši, kakor pritožba očetov in mater, kako slabo spolnujejo njih otroci svoje dolžnosti do svojih starišev. Naj vam torej danes o tej imenitni in silno potrebni reči govorim, kako opravičena je pritožba starišev zavoljo njih otrok, in kako slabo spolnujejo mnogi otroci svoje dolžnosti do starišev in kolikšne kazni so taki vredni. — Govoriti hočem v imenu Jezusa in Marije.

I. Otroci prav velikokrat svojih dolžnostij do starišev ne spolnujejo na štiri načine, in sicer se pregrešijo zoper nje:

1. S svojo nepokorščino. Pokorščina je za otroke sveta dolžnost. Že v bukvah Pregovorov govori sv. Duh: *Poslušaj, moj sin! nauk svojega očeta, in ne puščaj v nemar postave svoje matere*; (1. 8) in zopet v bukvah modrega Siraha se bere: *Otroci, poslušajte očetova povelja, in tako delajte, da vam bo dobro*. (3, 2). Še bolj razločno piše sv. apostelj Pavel v listu do Kološanov: *Otroci, bodite pokorni starišem v vseh rečeh; zakaj to je dopadljivo v Gospodu*. (3, 20.) K temu pristavlja sv. Avguštin, rekoč: *Saj je to celo nepotrebno, da je ta dolžnost naravnost zapisana, da morajo biti otroci svojim starišem pokorni; kajti to je z božjim prstom zapisano v naše srce tako globoko, da tega ne more zbrisati nobena človeška hudobija*. Zato to dolžnost spoznajo tudi neverniki po natorni postavi. Ako pa otroci o pokorščini nočejo nič vedeti, kako slabo spolnujejo to svojo dolžnost do starišev! Duh nepokorščine se kaže že pri malih otrocih. Kako malo porajta na povelja svojega očeta in svoje matere! Kako slabo spolnujejo njih naročila! Kolikor bolj odraščajo otroci, toliko večja postaja njih nepokorščina. Žalostno je res v marsikateri hiši. Oče in mati zapovedujeta, in nobeden se za to ne zmeni; še celo posmehujejo se otroci očetu in materi in norčujejo se z njunimi povelji. Naj oče reče: „Moj sin! nikar ne hodi po noči na okoli, varuj se slabe družčine, igre in pijančevanja“, kaj mara sin za to opominjevanje! Naj mati reče svoji hčeri: „Ponižno se oblači, ne vasuj, ne delaj znanja, ne hodi na plesišča, išči pri Jezusu lepše ljubezni“, kaj porajta posvetna hči za tako svarjenje! — Glejte! kako malo spolnujejo mnogi otroci dolžnost pokorščine do starišev!

2. Svoje dolžnosti do starišev otroci tudi velikrat ne spolnujejo v oziru skrb za svoje stariše. Otroci imajo sveto dolžnost, da morajo biti podpora in pomoč svojim starišem, posebno, kadar se postarajo in boleajo. Bog sam to zapoveduje v sv. pismu. Tako se pri modrem Sirahu bere: *Sin, podpiraj starost svojega očeta*; (3, 14.) in zopet: *Povračuj jim, kar so ti oni (stariši) storili*. (7, 30.) Ravno tako govori tudi sv. Ambrož: *Preskrbljuj stariše v njih starosti, in povračuj jim to, kar so tebi storili*. Oh, ali kako grdo prelomljujejo marsikateri otroci to svojo dolžnost! Marsikaterim otrokom ni celo nič mar, ali njih stariši kaj potrebujejo za živež in obleko. Sin rajše kupiva, kakor da bi skrbel očetu za potrebni živež, in hči si rajše kupuje draga in nečimurna oblačila, kakor da bi skrbela za najbolj potrebno obleko svoji materi. Posebno se pogostoma slabo godi tistim starišem, kateri pohištvo in premoženje iz rok dajo svojim otrokom, in se, kakor pravijo, v „kot podajo“. Oh, sedaj se mladi

gospodarji in gospodinje le malo zmenijo za starega očeta in mater; vse je preveč, kar bi imeli starim odrajtati, še izgovorjenega in zapisanega živeža in oblačila jim ne dajejo; ali če morajo to dajati, se ne zgodi brez očitanja, zmerjanja ali celo kletvine. Kako se še-le starim godi, če zbolijo? Kako slabo se jim dostikrat streže in kolikrat se jim celo smrt želi! — Glejte, tako slabo spolnujejo marsikateri otroci to dolžnost, ki veli, da bi preskrbljevali svoje stariše.

3. Pa tudi z zaničevanjem kažejo marsikateri otroci, da slabo spolnujejo svoje dolžnosti do starišev. Otrokom je zapovedano, da naj spoštujejo svoje stariše. Tako govori sveti Duh pri modrem Sirahu: *Z dejanjem in z besedo* (in z vsem potrpljenjem) *spoštuj svojega očeta, da njegov blagoslov nad te pride*, (in njegov blagoslov do konca ostane). In ko je v novi zavezi neki mladenič Jezusa vprašal, kaj naj stori, da bo prišel v nebesa, mu je Jezus med drugim tudi to odgovoril, da *naj spoštuje svojega očeta in svojo mater*. Zato tudi sv. cerkveni učeniki to dolžnost otrokom v srce vtiskujejo. Tako n. pr. pravi sv. Ambrož: *Spoštuj svoje stariše, ker je tudi Sin božji svoje stariše spoštoval; saj si že gotovo o njem slišal: „On je bil njim pokoren.“ Če je Bog svojim nizkim služabnikom skazoval tako čast, kaj si ti dolžen svojim starišem? Ako je Kristus po dolžnosti otroče ljubezni spoštoval Marijo in Jožefa, spoštuj tudi ti svoje stariše!* Zoper to dolžnost ravnajo tisti otroci, ki se svojim starišem surovo in zaničljivo odgovarjajo, jih preklinjajo in grdo zmerjajo! So nekateri otroci, ki svoje stariše zasramujejo in zasmehujejo! Kako strašno pozabijo taki otroci, da so dolžni spoštovati svoje stariše!

4. Poslednjič se nekateri otroci tudi s poškodbam in pregresijo zoper dolžnosti, ki jih imajo do starišev spolnovati. Da so otroci dolžni svojim starišem vse dobro želeli in vsako škodo od njih odvrčevati, tega nam ni treba dokazovati, ker to smo vsakemu človeku dolžni, koliko bolj še-le starišem! Sv. pismo pravi: *Kdor svojemu očetu ali materi kaj zmakne in pravi, da to ni greh, je ubijavec tovariš*. (Preg. 28, 24.) In koliko je vendar otrok, ki poškoduje svoje stariše! Eni jim škodujejo na premoženji, ker jim kra-dejo denar, žito ali druge reči za pijačo in nečimurna oblačila. Eni jim škodujejo na dobrem imenu, ker njih slabosti raznašajo. Eni jim škodujejo celo na telesnem zdravju, ker jih celó pretepajo, pahajo in sujejo, ali pa jim s svojim slabim življenjem napravljajo toliko britkosti in žalosti, da jim s tem celo na zdravji škodujejo in jih pred časom v grob spravijo.

II. Oh, kako pregrešno in kako velike kazni vredno je tako zadržanje otrok do starišev! Tega se lahko prepričamo, ako le dve reči preišljujemo:

a) Čast starišev. Bog je stariše poklical, da namesto njega in v njegovem imenu otroke izrežajo, podučujejo in svariijo. Stariši so torej božji namestniki pri otrocih. Kar stariši otrokom zapovedujejo ali prepovedujejo, ravno toliko velja, kakor da bi to sam Bog zapovedal ali prepovedal. Zakaj sveti Pavel pravi: *Ni oblasti, kakor le od Boga, in katere so, so od Boga postavljene*. Ako se torej otroci svojim starišem zoperstavljajo, se zoperstavljajo s tem Bogu samemu, in kolikor hudega otroci storijo svojim starišem, bo Bog tako oestro kaznoval, kakor da bi se storilo to njemu samemu. Kdor stariše zaničuje, s tem Boga zaničuje. In kakšna kazen takega čaka!

b) Ljubezen starišev do otrok. Najlepša, najtrdnejša in najbolj stanovitna ljubezen, ki se najde pod solncem, je ljubezen starišev do otrok. Oh, kaj stori vse ljubezniva in skrbna mati iz ljubezni do svojega otroka! Koliko bolečin prestane! Koliko noči prečuje, koliko solz pretoči! Koliko skrbi ima za otroka, ko dorašča! Koliko skrbi ima dober oče, da bi otroke pošteno preživil, in koliko truda, dela in potu prestane ob teh skrbih! Ta ljubezen starišev do otrok, zlasti dobre matere do otrok je tako velika, da Bog svojo ljubezen do nas ljudi primerja z materino ljubeznijo rekoč: *Ali more mati pozabiti na svoje dete, da bi se ga ne usmilila? In če bi tudi pozabila, (kar sicer ni mogoče), jaz ne bom na-te pozabil*. Glejte, tako velika je ljubezen starišev, zlasti dobre matere do otrok! Oh, kako strašen je torej ta greh, in kolikšne kazni so vredni taki otroci, kateri tako veliko ljubezen svojih starišev z najgršo nehvaležnostjo povračujejo! Zato se nam ni čuditi, zakaj da sveto pismo žuga takim otrokim z najhujšimi kaznimi. Tako Bog sam govori v V. Mojzesovih bukvah: *Proklet bodi, kdor svojega očeta ali matere ne spoštuje in vse ljudstvo naj reče: Tako naj se zgodi*. (27, 16.) In da se božje žuganje tudi spolnjuje, imamo dokaze v sv. pismu. Abimeleh je svojega očeta hudo razžalil, in v kazen mu je bila z mlinskim kamenom glavo razbita. — Absalon se je zoper očeta vzdignil, in za lase se je obesil in s tremi sulicami mu je bilo srce prebodeno. In še dandanašnji imamo skušenj dovolj, da nimajo sreče vsi tisti, kateri so s stariši grdo ravnali, in zatorej naj nikar nobena nevesta v zakon ne jemlje tacega, kateri je s stariši grdo ravnal, ker tak ni vstanu srečen biti.

In sedaj, krščanski otroci! sinovi in hčere, veliki in majhni! se obrnem do vas, in vas vprašam: ali ste svoje dolžnosti do starišev spolnovali? Ali ste jim bili nepokorni? ali ste jih zaničevali? ali niste za-nje skrbeli? ali ste jim celo škodovali? O ubogi otroci! kako se boste mogli kedaj odgovarjati pred sodnim stolom Jezusa Kristusa, o katerem pravi sv. evangelij: *On je bil svojim starišem pokoren*. Kako se boste mogli odgovarjati pred sodbo božjega Sodnika, ki je dal četrto božjo zapoved, rekoč: *Spoštuj očeta in mater!* Oh, hočete pogubljenju oditi, poboljšajte se. Mislite večkrat na to, kako močno so vas stariši ljubili! Povračujte jim to ljubezen s pokorščino, s spoštovanjem in ljubeznijo! Bodite tolažba, podpora in veselje svojim starišem, da boste ob njih smrti njih blagoslov prejeli, kateri vam bo pomagal k vaši časni in večni sreči. Amen.

Još. Krčon.

2. Dolžnost do besede božje.

Prigodilo se je, da so starisi Jezusa tretji dan v svetišču našli sedečega v sredi učenikov, ki jih je poslušal in popraševal. Luk. 2, 46.

A. 1. Sv. cerkev nam vsako leto pred oči stavi vse najpoglavitejše zgodbe iz Kristusovega življenja. Najlepša dogodba iz njegove mladosti je danes na vrsti . . .

2. V nedopovedljivih skrbah sta Jožef in Marija iskala Jezusa že tri dni. Po pravici prišteva sveta cerkev to Marijino žalost med sedmere meče, ki so prebadali Materi božji presveto srce . . . A sveti evangelij nam pa tudi pové, kako se je ta neizmerna žalost spremenila v nepopisljivo veselje.

3. Pa Jezus ni iz nepokorščine zaostal; ne, da bi svojim starišem kljuboval, temveč da bi nam izgled in nauk dal, naj bi se tudi mi radi v cerkvi mudili, kjer se razlaga in uči božja beseda. Zato vam hočem danes: Dolžnosti do božje besede razlagati, in rečem: božjo besedo smo vsi dolžni 1. poslušati, 2. zvrševati.

B. 1. Bog se Samuelu mladeniču v spanju prikaže, da bi mu naznanil nesrečo in kazen, ki ima zadeti njegovega gospodarja — Helija zaradi mehkoče. „Gospod je prišel in je postal, ter poklical, kakor je poprej klical dvakrat: Samuel, Samuel! In Samuel je rekel: Govori, Gospod, ker tvoj hlapec posluša. (I. Kralj. 3, 10.)

Besedo božjo poslušati je sv. dolžnost slehrnega človeka! Kako radi so ljudje poslušali a) Jezusa, živega Boga. — Oče trume derejo za njim. Pridiga na gori. (Mat. 5, 6.) Jezus je vedno le množicam govoril. — Zato sv. evangelist Luka piše: *Tiste dni, ko je bilo zopet veliko ljudstva, in niso imeli kaj jesti, je poklical Jezus svoje učence in jim reče: Množica se mi smili...* (Luk. 8, 1—2.) In ko je Jezus gredoč slepca ozdravil, je tudi bila velika truma pri Jezusu, ki so ga poslušali in občudovali, ter hvalili... Še današnji sv. evangelij nam pred oči stavi veliki zbor učenjakov..., ki so poslušali Jezusa. (Luk. 2, 42—52.)

Pa tudi b) apostole so ljudje radi in v obilnem številu poslušali: sv. apostola Petra na binkoštni praznik gotovo čez štiri tisoč (Ap. Dj. 2, 6.), ali sv. apostola Pavla v Ikoniji. (Ap. Dj. 14, 10—17., — 17, 21.) itd.

Pa še dandanašnji morajo verniki poslušati besedo božjo, ki jo c) oznanujejo duhovniki, ker oni za Kristusa službo opravljajo. (II. Kor. 5, 20.) Nauk, ki ga nam oni razlagajo, je božja beseda. *Mi pa oznanujemo Kristusa križanega, ki je judom pohujšanje, hajdom pa nespamet.* (I. Kor. 1, 23.)

Grešni Avguštín je v Milanu vsako nedeljo hodil poslušat pridigo sv. Ambroža. *Moje srce, govori sam o sebi, bilo je ganjeno in se je polagoma resniči odpiralo. Tvoja božja beseda, ljubi Bog, je rešilni kruh, hladeče olje veselja za ranjeno srce, krepilno vino, ki nam daje nebeško veselje okušati. Tvoja mila roka me je do tega svetega moža pripeljala, da mi je oči odprl, in k tebi nazaj pripeljal.* Tako zahvaležno piše sam sv. Avguštín. Kako pa ti, ljubi moj kristijan! spolnuješ to svojo dolžnost do božje besede? Kako jo poslušáš... kje pa si ti, ko se beseda božja — razlaga? Jezusa so našli, da je tri dni sredi med učenjaki poslušal... kje pa Jezus tebe najde med pridigo ali podukom?! — Storimo svojo dolžnost, katero nam Jezus s svojim zgledom tako toplo priporoča: poslušajte radi besedo božjo, in Jezus pa Marija vas bota rada imela!

Zdaj pa še moram vam drugo dolžnost, ki jo do besede božje imamo, naznaniti. Dolžni smo jo

2. zvrševati, ali storiti to, kar beseda božja velewa; drugače nam a) nič ne hasni. — Pusti, kmetič, najlepšo pšenico v žitnici; vprašam te, koliko boš pa poleti našel ali v jeseni namlatil? Tako ti bo tudi beseda božja malo ali nič pomagala, ako je v djanju ne zvršuješ. Sv. apostol Jakob to resnico takole opisuje: *Bodite pa delavci besede, in ne samo poslušalci, sami sebe goljufajoči. Ker*

ako je kdo poslušalec besede, ne pa delavec, tak je podoben človeku, kateri ogleduje obraz svojega rojstva v ogledalu; ogleda se namreč, in odide, pa brž pozabi, kakošen je bil. Kdor pa prav pregleda popolno postavo prostosti, in v nji ostane, in ni pozabljiv poslušalec ampak delavec: on bo srečen v svojem dejanju. (Jak. 1, 22—25.)

Beseda božja obsega in razlaga vse za zveličanje nam potrebne nauke. Samo le β) nekatere resnice pomislimo! Veleva nam božji nauk: 1. *Zveličani so, ki so čistega srca . . .* (Mat. 5, 8.) To moramo torej tudi storiti! vsaki po svojem stanu . . . 2. *Tatje nebeškega kraljestva ne bodo posedli*, uči sv. apostol Pavel. (1. Kor. 6, 10.) Lastnina je sveta! To si moramo pač dobro zapomniti. Noči so dolge, temne; lepo doma ostati! 3. Sv. Duh uči: *Pijanci božjega kraljestva ne bodo posedli.* (I. Kor. 6, 10.) Ljudje ta nauk poznajo, pa držati se ga nečejo . . . 4. Ljubi Jezus nas uči, da moramo vedno moliti: (Mark. 14, 38.) Naša dolžnost pa je, da povsod radi molimo: doma, v cerkvi: še Jezus, Marija in sv. Jožef po današnjem evangeliju so dolgo molili; po potu, na vozu . . . vedno moliti.

γ) Sv. Janez Kapistran, (Leg. 22. okt.) je bil čudovit oznanovalec božje besede; do deset jezer ljudi ga je poslušalo pridigovati, pa ne samo poslušalo — temveč so tudi besedo božjo zvrševali: Sovražniki so si podajali prijazno roke; grešniki so prinašali: karte, čutare, obleko na javni trg, ter so to orodje svoje pregrehe v ogenj pometali. Tako naj storijo grešniki . . .

C. Nesrečni Afrikaneci še tapajo v temi nevere . . . zato darovi po vsem katoliškem svetu . . . lani se je bilo nabralo: eden četrť milijona goldinarjev. (Echo aus Afrika št. 6, str. 65.) Kako radi nekateri zamurci poslušajo Jezusove nauke! Ti beli mladenič, deklica, pa se izogibaš . . . Vzemite si stari in mladi ljubega Jezusa za zgled, ki so ga njegovi stariši tretji dan v svetišču našli sedečega v sredi učenikov, ki jih je poslušal in povpraševal. Beseda božja pa vas bo okrepila, greha varovala; beseda božja vas bo zveličala. Amen.

Simon Gaberc.

Praznik presv. Jezusovega imena.

I. Kje je za grešnika strašno — Jezusovo ime.

Sveto in strašno je njegovo ime.
Psalm 110, 9.

Jedna in ista solnčna svetloba ima na različne ljudi različne učinke. Jednim je prijetna in dopadljiva, drugim nasprotno neprijetna

in zoprna. Pridnega moža vabijo že prvi solnčni žarki na delo; tatú nasproti, roparja in sploh hudodelnika, ki svoja zlodejstva vrši v temi, zapodé v skrivno zakotje. Tega nas uči vsakdanjost, in Kristus Gospod sam govori: *Slehn namreč, kateri hudo dela, sovraži luč in ne pride k luči, da niso svarjena njegova dela. Kdor pa dela resnico, pride k luči, da se razodenejo njegova dela, ker so v Bogu storjena.* (Jan. 3, 20. 21.) Kar je pa solnce temu svetu, to je ime Jezus svoji cerkvi, katere udje smo mi. Kakor so solnčni žarki le poštenim ljudem prijetni, hudodelnikom pa zoperni, ravno tako je ime Jezusovo polno sladkosti in veselja za pobožne kristijane, a polno bridkosti in strahu za hudobne: *Sveto in strašno je njegovo ime.* Strašno je za tiste, ki svoje krščanske dolžnosti zanemarjajo, v grehih trdovratno živé, ter tako z lastnimi rokami svoje zveličanje podkopavajo. Kje pa in zakaj je ime našega Odrešenika za grešnika strašno? Oh ravno tam, kjer bi največ tolažbe potrebovali: na smrtni postelji namreč, pred sodnim stolom božjim in v kraji večnih muk, v peklú. In zakaj? Zato, ker jim bo ime Jezus očitalo I. na smrtni postelji zamudo njih dolžnosti; II. pred sodbo božjo hudobijo njih grehov in III. v peklú njih nemarnost za večno življenje, ki bi ga bili lahko dosegli. Te tri resnice želim vam s pomočjo sv. Duha razložiti ter začnem v imenu presladkega Jezusa.

I. Po svojem presvetem imenu želi včlovečena Beseda, Kristus Jezus, ves naš biti, pravi stari cerkveni učenik Tertulijan; mi nasproti bi ne smeli več svoji, ampak Kristusovi biti, kakor uči sv. Pavel: *Ali ne veste, da so vaši udje tempelj sv. Duha, kateri je v vas, katerega imate od Boga in da niste svoji?* (I. Kor. 6, 19.)

S svojim izvoljenim ljudstvom sklenil je Bog po obrezovanji le vnanjo zavezo, s kristijani storil je pa zavezo po notranjem človeku, piše sv. Pavel. Izraelcem je Bog govoril: *In moj zakon bo v vašem mesu v večno zavezo* (I. Mojz. 17, 13.); nam pa pravi: *Božje kraljestvo je znotraj vas* (Luk. 17, 21). Od Izraelcev terjal je Bog vnanje šege ter jim zapovedal, kaj mu imajo v dar prinašati; nam nasproti ne zapové, da bi se morali odpovedati vsemu, kar imamo: nam je dovoljeno na svetu med drugimi živeti, da se le po hudobiji sveta ne ravnamo; mi nismo siljeni, da pustimo vse častne službe, da se le prevzetnosti obranimo; kar zaslužimo, smemo po vsej pravici posesti, da le naše sree na tem ne visi; z eno besedo: Jezus noče tega, kar je naše, marveč nas same hoče imeti. Zato piše sv. apo-

stol: *Vse je vaše, vi pa Kristusovi.* (I. Kor. 3, 22.) Da, vi ste Kristusovi, zato mu morate darovati svoj um, katerega morate pripogniti pod jarem sv. vere; darovati mu morate svojo pamet, da ravnate svoje življenje po sv. evangeliju, da premišlujete večne resnice; voljo, da jo podvržete volji božji s spolnovanjem njegovih zapovedi; srce, da odtegnete vso nezmerno ljubezen stvarem, ter se z gorečo ljubeznijo vdaste svojemu Jezusu. Vi ste Kristusovi, vi tedaj morate po njegovem ponižnem izgledu živeti, vso prevzetnost zavreči, po izgledu njegove krotkosti divji ogenj srda in sovraštva iz srca odstraniti, vaditi se v delih ljubezni, po izgledu njegove potrpežljivosti morate vse godrnjanje in nejevoljo odložiti, po izgledu ubogega Jezusa brzdati svojo lakomnost, usmiliti se bližnjega, z eno besedo: vi se morate ločiti sami od sebe in Jezusovi biti, kakor se je Jezus tako rekoč sam od sebe ločil in se v nič storil, ko je podobo hlapca na se vzel (Fil. 2, 7.), da bi se vsega nam daroval.

To je naša dolžnost, k temu nas je Bog poklical. Toda mnogi so, ki na to nič ne mislijo ali celo pozabijo. Oj grešniki! prišel bo čas, ko bote izvedeli, da ime Jezus ni samo sveto, ampak tudi strašno ime. *Strašno je njegovo ime.*

Mislimo si grešnika na smrtni postelji. Zdravila mu ne pomagajo več; zdravnik ga je že pustil; moči mu vidoma pešajo; zastonj se mu prilizujejo prijatelji in dajejo upanje, ker smrt čedalje bolj odpira zagrinjalo večnosti; hladen pot oblije mu čelo; lice je blede, oči upadle, ustnice modrikaste, jezik zastaja... Duhovnik prihiti, vidi nevarnost, tolaži ga s križanim Jezusom. Pa oj usmiljeni Bog! kako strašen je ta glas umirajočemu grešniku! Poln obupa gleda na znamenje našega upanja. Zakaj? Smrtna sveča je njegove zmote kakor solnce meglo predrla; njegovo hudo nagnenje, poželjivost nmira; ostanki sv. vere vnovič oživé in pri Jezusovem imenu spomni se svoje krstne obljube. On spozna, da se mu je Jezus vsega dal, a on da se je njemu popolnoma odtegnil. Njegova vera mu pravi, da je bilo potrebno po Jezusovem izgledu svoje življenje vravnati, vest mu pa očita, da je nasprotno ravnal. Kakor strela mu je tedaj slišati Jezusovo ime, dokler slednjič duše ne izdahne. *Strašno je njegovo ime.*

Da, Jezusovo ime je grešnikom strašno na smrtni postelji, in strašnejše jim bo pred sodbo božjo sodnji dan, ker jim bo veličino grehov in njih hudobijo pokazala.

II. Znano vam je, kako hudo so z egiptovskim Jožefom lastni bratje ravnali. Sovražili so ga in preganjali in celo za dobroto si je

moral šteti, da ga niso umorili in omili si grešnih rok v njegovi nedolžni krvi, marveč, da so ga v tujo deželo prodali. Ali sčasoma je bil ta sovraženi in preganjani Jožef povišan v visoko čast in njegovi bratje bili so po naključbi primorani pri njem pomoči iskati. Jožef se jim slednjič dá spoznati in sicer na tak način, da jim je veliko bolj svoje usmiljenje, nego svojo jezo razodel. Na glas se je zjokal, priča sv. pismo in jim rekel: *Jaz sem Jožef, vaš brat, katerega ste v Egipt prodali.* (I. Mojz. 45, 2—3.) Toda njih je strah in groza spreletela, kri se jim je v žilah ustavila, jezik obmolknil, da ni besedice niso mogli spregovoriti. Pa ne čudimo se temu, kajti pričujočnost in ime Jožefovo spomnilo jih je storjene hudobije in s sramoto in strahom napolnilo njih sree.

Ako sedaj po senci luč in po podobi resnico izmerimo, kdo bo dovolj popisal tisti strah, ki bo obšel grešnike pred sodnim stolom, ko se jim bo Jezus pokazal in rekel: „Jaz sem Jezus, katerega ste vi tolikokrat prodali, kolikorkrat ste bolj za svoj časní dobiček, kakor pa za spolnovanje svojih zapovedi skrbeli; jaz sem Jezus, katerega ste vi tolikokrat zatajili, kolikorkrat ste se mojih naukov sramovali, da bi svetu dopadli; jaz sem Jezus, kateremu ste vi tolikorkrat v obraz pljuvali, kolikorkrat ste se z nespodobnim govorjenjem razveseljevali; jaz sem Jezus, katerega ste vi tolikorkrat zasramovali, kolikorkrat ste se oznanovanju večnih resnic posmehovali; jaz sem Jezus, katerega ste vi tolikorkrat na smrt obsodili, kolikorkrat ste katero stvar bolj ljubili, kakor mene; jaz sem Jezus, katerega ste vi vnovič križali, kadarkoli ste smrtno grešili; jaz sem Jezus vaš brat, katerega vi niste ljubili, vaš Gospod, katerega se vi niste bali, vaš Bog, kateremu niste bili pokorni. Ali spoznate sedaj veličino svojih grehov? Kaj hudega sem vam storil, da ste me tako preganjali? *Moje ljudstvo, kaj sem ti storil, ali s čem sem ti nadležen bil? Odgovori mi!* (Mih. 6, 3.)

Ko še Sin božji Savla ni hotel zavreči, marveč ga spreobrniti v izvoljeno posodo, djál mu je: *Jaz sem Jezus, katerega preganjaš.* (Dj. ap. 9, 3.) Mi beremo, da se je Pavel strahu tresel in trepetal. Še več. Ko je Jezus hotel vsemu svetu največjo ljubezen pokazati, ko je šel za grešnike v smrt, je s samimi besedami: *Jaz sem* (Jan. 18, 5.), jaz sem Jezus Nazareški, katerega vi iščete, celo množico oboroženih sovražnikov zgrudil na zemljo, kakor bi treščilo vanje. Ako je pa ime Jezusovo ob času usmiljenja bilo tako strašno, kaj bo še-le sodnji dan, ko poreče z gromkim glasom: Jaz sem Jezus, katerega ste vi

žalili in ga niste hoteli imeti za svojega Izveličarja, a sedaj sem vaš sodnik, jaz sem Jezus! Poberite se izpred mene, prokleti v večni ogenj!

Res strašno je njegovo ime. Strašno je grešnikom na smrtni postelji, še strašnejše pred sodbo božjo, a najstrašnejše v večnem ognji, kjer jim bo vekomaj očitalo lastno nemarnost, po kateri so zgubili izveličanje.

III. Čemu neki je hotel Sin božji Jezus imenovan biti, kakor zato, da bi nas prepričal, da res želi svoje ljudstvo od grehov odrešiti? Le zato je postal Sin človekov, da bi mi postali otroci božji, zato je živel v največjem uboštvu, da bi mi večno bogastvo prejeli; kot dobri pastir obhodil je toliko krajev zato, da bi nas razkropljene ovce iskal, da bi nas izdrl iz krempljev peklenskemu volku ter prinesel na ramah k svoji izvoljeni čedi; le zato je hotel zaničevan in zasramovan biti, da nas večne sramote reši. Privezati se je dal, da bi nam naše grehe odvezal, ter nas rešil sužnosti satanove; svojo kri je do zadnje kapljice prelil, da bi nam zato predragocena nebesa kupil; on je umrl, da bi mi življenje imeli in obilniše imeli (Jan. 10, 10); od smrti je vstal, da bi nam ne bilo treba biti večno pokopanim. — Vsega tega spomni Jezusovo ime tudi zavržene v pekl. Prepriča jih, kako dobro jim je božji Sin hotel in koliko je za-nje storil. Zato bodo divjali in obupali ti nesrečniki govoreč: Sin božji hotel je Jezus imenovan biti in je tudi bil moj Jezus in vendar sem sedaj pogubljen, vse je za-me storil in vendar je za-me vse izgubljeno; obilno mi je dal, da bi prišel v nebesa, pa vendar sem in ostanem vekomaj v pekl; jaz sem sam kriv, da mi sedaj Jezus nič ne pomaga, jaz sam sem temu presvetemu imenu moč odvzel ter vir vse tolažbe in veselja spreobrnil v vir večnega strahu in gorja in jaz sem pogubljen!

V svoji hudobiji smo poginili, tako govore grešniki v pekl. (Modr. 5, 13. 14.) Mi pa, predragi v Gospodu! mi hočemo Jezusove izglede zvesto posnemati, mi hočemo greh, ki je našega Jezusa križal, sami nad seboj križati; mi nočemo zanemarjati svojega izveličanja, za katero je Jezus toliko storil, tudi odlašati nočemo preimenoitne skrbi za svojo dušo, in tedaj ime Jezusovo za nas ne bo strašno, ampak sveto, presladko ime, katero nas bo ob smrtni uri tolašilo, pred sodbo božjo nas branilo, v nebesih pa vekomaj veselilo. Amen.

Mih. Horvat.

2. Jezus: naša pomoč.

Kdorkoli naziva ime Gospoda, bo
zveličan. Rim. 10, 13.

A. 1. V starih časih so živeli pobožni, od sv. Duha navdihani možje, ki so bodoče reči gledali in prerokovali: preroki ali vedeži imenovani. Eden tak, Joel imenovan, je živel osemsto let pred Kristusom, ko so obilne nadloge stiskavale jude, posebno kobilice ogloдавale vsa zelišča. Prerok napoveduje še vse strašnejše težave in grozno sodbo črez grešnike, ko pravi: *Solnce se bo spremenilo v temoto, in luna v kri, predno pride dan Gospoda, veliki in strahoviti. In zgodilo se bo: Vsak, kdor bo nazival ime Gospoda, bo rešen.* (Joel 2, 31—32.)

2. Bili so mogočni vladarji na zemlji; podložniki so jih samo poprosili v sili, in že dobili pomoč, takoj so bili uslišani. Še surovi Herod je rekel grešni prošnici: „Prosi, karkoli hočeš, če tudi polovico kraljestva, koj ti bom dal.“ Mogočen kralj je bil David, Salomon; velik gospod je bil cesar Napoleon. Ali morda prerok Joel tote vladarje v mislih ima, ko pravi: *Vsak, kdor bo nazival ime Gospoda, bo rešen?* — Ta Gospod, katerega je gledal in prerokoval Joel, je naš Zveličar; in to mogočno nazivano ime je presv. sladko ime: Jezus. To nam spričuje sam sv. apostol Pavel, ki je Joelovo prerokbo povzel, jo Rimljanom razlagal, na Jezusa obračal in rekel: *Kdorkoli naziva ime Gospoda, bo zveličan.*

3. Danes je god: „Ime Jezus.“ In sv. katoliška cerkev želi, naj bi vsi kristijani to presveto ime častili in v svojih neštevilnih nadlogah Jezusa nazivali v pomoč. V ta namen vam razložim danes veselo resnico: **Jezus je naša pomoč.**

B. 1. Kakor kobilice nadležne ob času Joela preroka, — tako obilne so nadloge za človeka — in sitne; pač veliko število jih mora biti, da že sam sv. Duh po sv. Jobu pravi: *Človek, od žene rojen, kratek čas živi, in je z mnogimi nadlogami napolnjen.* (Job 14, 1.) Sv. Duh nam pa s temi besedami naznani, da tisti človek, ki je od Device, ne pa od žene rojen, je brez lastne nadloge: Jezus Kristus namreč, ki je le naše težave na se vzel, in je v naših revah — edina pomoč: *Kdorkoli naziva ime Gospoda, bo zveličan.* Torej Jezus je naša pomoč: a) v našem uboštvu; — današnji sv. evangelij nam to spričuje (Jan. 3, 1—11). Gostija v Kani; ubogi ženin... ubožna nevesta v veliki zadregi: polno hišo imenitnih gostov, pa povsod pomanjkanje... Jezus jim pomaga. — Ti imaš tudi menda

polno hišo drobiža — obilno otročičev, nebeških gostov, pa ti manjka jesti, piti, obleke, soli, drv, obutala. — Jezus je tvoja pomoč: *Kdorkoli naziva ime Gospoda, bo zveličan*. Skupno molite zvečer . . . Jezus pa bo poslal pomoč!

Drugič je Jezus naša pomoč: b) v bolezni; je še hujša nadloga . . . dolga bolezen . . . nalezljiva . . . neozdravljiva, pa Jezus pomoč dá, pričuje ti današnje sv. berilo za god: „Ime Jezus.“ Sveti apostol Peter je namreč ozdravil hromelega bolnika; Peter je bil zato v ječo vržen in pred sodnike peljan, pa jim reče: *Bodi znano vam vsem in vsemu Izraelovemu ljudstvu, da v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa nazarenskega, ki ste ga vi križali, katerega je Bog obudil od mrtvih, v tem stoji ta pred vami zdrav* . . . (Ap. dj. 4, 8—12.) Znan vam je tudi slepec pri potu; vpil je, kričal: „Jezus, sin Davida! usmili se me.“ In ko so ga mirili, je še močnejše kričal — ime Gospoda nazival. In ljubi Jezus mu skaže pomoč: „Spreglej!“ (Luk. 18, 31—43.) Povej to, ljubi poslušalec, doma svojim bolnikom, naj ime Gospoda Jezusa nazivajo, ker le on je naša pomoč . . . tudi:

e) v grehih, katerih je preobilno na svetu; kakor kobilice skačejo grehi po travnikih, njivah, goricah, vrtih, hišah, in vse ogle-dajo; skvarijo tvoje telo, sree, dušo; pogubijo v časno nesrečo, potlačijo v večno pogubljenje: *Želje grešnika bodo zginile*. (Ps. 111, 10.) Pomoč dobi le pri Jezusu, odpusčenje, zveličanje: kakor sv. Magdalena . . . in premnogo drugih . . . še ti, ubogi grešnik, boš uslišan, ker: *Kdorkoli naziva ime Gospoda, bo zveličan*. Veselimo se torej danes pri ljubem Jezusu . . . nazivajmo to mogočno ime v vsaki nadlogi, in mili Jezus bo vselej tudi naša pomoč — samo treba je nam v Jezusa tudi:

2. zaupa ti. — Prosili smo, ali sprejeli nismo . . . klicali na pomoč, pa nismo bili uslišani! Kaj, ali je ime Gospoda oslabelo? ali besede sv. apostola Pavla niso več resnične? Ne tako! Krivda je pri nas. In ako bi vselej tudi močno zaupali, bi se nam svete besede vselej spolnovale, namreč: *Kdorkoli naziva ime Gospoda, bo zveličan*,

To zaupanje a) — terja Jezus sam od nas, govoreč: *To sem vam govoril, da imate mir v meni. Na svetu bote stiske imeli; pa zaupajte, jaz sem premagal svet*. (Jan. 16, 33.) *Zaupaj, sin, tvoji grehi so ti odpuščeni*, je rekel Jezus mrtvoudnemu. (Mat. 9, 2.) *Zaupaj, hči, tvoja vera te je ozdravila*. (Mat. 9, 22) ženi krvavljenci; močnejše ko je naše zaupanje, gotovejša nam bo pomoč od Jezusa.

To nam spričuje β) — z g o d o v i n a. Leta 1456 so bili strašno hudi in nevarni turški boji pri Belemgradu. Sultan Mohamed II. mesto oblega in grozno napada; tudi kristijanov neštevilna truma stopi na noge proti sovražniku, premogočnemu na morju in kopnem.

Vojno kristijanov vodita dva vojvoda: Korvin pa sveti Janez Kapistran, frančiškanec, vendar tako, da je Korvin z ostrim mečem udrihal po sovražnikih, sv. Janez Kapistran pa je šel na najvišji kraj, mahal s svetim križem, osrčeval krščansko vojno neprenehoma kričé: Jezus! Jezus, Jezus . . . dokler groznega straha omamljeni turčini preplašeni ne zbežijo. Tako je bil Beligrad otet dné 21. jul. 1456, kristijani krutega sovražnika rešeni, ker so zaupljivo nazivali premo-gočno ime Gospoda Jezusa Kristusa. (Leg. 22. okt.)

To zaupanje nam γ) — v l i v a Jezus v naše srce, ker krščan-sko upanje je od Boga v naše srce vlita čednost, da se močno za-našamo na božje obljube. Večkrat, ko nazivaš ime Gospoda Jezusa — krepkejšo bo tvoje zaupanje. Večkrat, ko klečimo pred sv. križem ali pred altarjem tukaj, obilnejše in močnejše pač bo naše zaupanje na božjo pomoč. Zato molimo radi in recimo: „Upam nate, o Jezus, neskončna milost! pa pomnožuj mi ti moje slabo zaupanje.“

C. V neki fari je živel mož prav hudobno in pregrešno. Ljudje so veliko — vse slabo o njem govorili. V cerkvi ga ni bilo videti; zakramente je zaničeval, svete reči in osebe grdil. — Podá se na sejm; omedlevica ga zgrabi, vrže v grapo ter nespreviden naglo umrje. Joj, groza za ljudi, še bolj za jokajočo ženo in otroke, ki žalujejo za njegovo dušo. — Potolažili so se nekoliko, ker so zvedeli, da je umirajoč vpil: „Jezus, Marija! pomagajta.“ — Oj, da bi vendar ta revni, trdovratni, dolgoletni grešnik, ki je saj zadnjič umirajoč Jezusa in Marijo klical na pomoč, ne bil pogubljen! Ti pa, ljubi kristijan, od danes začni Jezusa nazivati, častiti, da ti bo pomoč in to-lažba v življenju in smrti. Amen.

Simon Gaberc.

Tretja nedelja po sv. treh Kraljih.

I. Tri spremljevalke kristijanove k sv. obhajilu.

Jezus je rekel: Jaz bom prišel in
ga ozdravil. Stotnik odgovori in reče:
Gospod, jaz nisem vreden, da greš pod
mojo streho. Mat. 8, 8.

Jezus je rekel: Jaz bom prišel . . . V teh besedah se čudežno bojujeta ljubezen Boga-človeka, pa ponižnost nekega pagana. Sin božji hoče obiskati stotnikovo hišo, da bi ozdravil njegovega hlapca; stotnik

pa odvrča od sebe ta obisk, ker se ne čuti vrednega tako visoke časti. Veličastna ljubezen Jezusova, veličastna ponižnost stotnikova! Sv. Avgustin piše o tem evangeliju pravi, da iz besed stotnikovih izvira ne samo njegova ponižnost, nego tudi njegova vera; kajti po veri je spoznal, kako veličastvo, kaka visokost je skrita v Jezusu Nazareškem.

Vera pa ponižnost tedaj pokladata stotniku na jezik besede, katerih se katoliška cerkev še dandanes poslužuje, ko jih nareka tistim, ki pristopajo k mizi Gospodovi.

In po pravici sv. cerkev tako ravna. Saj se pri sv. obhajilu nekako ponavlja dogodka med Jezusom in med stotnikom. Jezus govori: *Jaz bom prišel*, da bi ozdravil tvoje dušne rane. Kristijan pravi: *Jaz nisem vreden, da greš pod mojo streho*. In zares, vera v pričujočnost Jezusovo v najsvetejšem Zakramentu, združena z zavestjo naše nevrednosti, bi nas morala oplašiti ter odvrniti od mize Gospodove, ako bi nas pokorščina tjekaj ne vlekla. Tu pa imamo ravno tiste tri čednosti, ki nas morajo spremljati k mizi Gospodovi, te so: a) vera, b) ponižnost, c) pokorščina.

I. Sv. apostol Pavel (Hebr. 10, 22.) nam kliče: *Pristopimo s pravim srcem in polno vero!* namreč k tronu milosti božje. Ta sedež pa ima Kristus v presv. Zakramentu, in milost zajemamo takrat, ko pristopamo k sv. obhajilu. Zakaj pa zahteva apostol pri tem svetem opravilu *popolno vero*?

Neki pobožen pisavec pojasnjuje. V pogubni lakomnosti se je bil prvi človek v raju dal preslepiti po kači, ki je lagala, da ga bo uživanje prepovedanega sadu navdalo z božjimi lastnostmi. V spravo za to lahkovernost zahteva Kristus od nas *ne o mahljivo vero* v svoje zatrjevanje, da je sv. altarni Zakrament res njegovo Telo in njegova Kri in kot tako pravi kruh življenja in da bo tisti, kateri ga jé, živel vekomaj. To popolno vero moramo torej imeti pri sv. obhajilu; živo moramo biti prepričani, da je to, kar se nam zdi kot navadni kruh, pravo Telo in prava Kri Jezusa Kristusa. Ako torej ti, dragi kristijan, stopiš k mizi Gospodovi, moraš po opominu apostolovem (II. Kor. 10, 5.) *vjeti (svoj) um k pokorščini proti Kristusu*, t. j. ti moraš vse kaj drugega verovati, kakor pa ti pravijo tvoji čuti in ti predstavlja tvoja pamet. Kaj zapaziš pri pogledu posvečene hostije? Gotovo podobno kruha. Vse drugače pa govori vera, ki pravi: To, kar se očesu zdi kruh, ni nič drugega, nego Jezus Kristus,

pravi kruh življenja. Saj takó se glasé njegove besede: *Jaz sem kruh življenja.* (Jan. 6, 48.) Naše oko vidi le navadni kruh, vera pa nas uči, da je ta kruh meso in kri včlovečenega Sinu božjega: *Kruh, kateri vam bom jaz dal, je moje meso za življenje svetá.* (Jan. 6, 48.) Naše oko vidi podobo navadnega kruha, čegar tvarina je prirastla iz zemlje; vera pa spoznava, da je v njem skrit tisti kruh, katerega nam je Oče z nebes poslal: *Moj Oče vam dá pravi kruh z nebes.* (Jan. 6, 32.) Oko vidi le minljivi kruh brez čeznatorne moči; vera pa nam zagotavlja, da je nestrohljiv kruh, kateri po obljubi Kristusovi posreduje večno-srečno življenje vsem, ki ga vredno prejemelejo: *Kdor je ta kruh, bo živel vekomaj.* (Jan. 6, 59.) Oko v tem kruhu ne vidi ničesar, kar bi bilo vredno posebnega spoštovanja; vera pa ga časti in spoštuje čez vse, ker ga imenuje *kruh angeljski*, kruh, katerega nebeški duhovi, ki v njem spoznavajo svojega Boga, neprenehoma molijo v sv. strahu in spoštovanji.

Iz rečenega razvidimo, dragi moji, s kakšno vero moramo stopiti k sv. obhajilu. Akoravno ne vidimo v zakramentu prikritega Boga, moramo vender vanj verovati, kakor sv. Peter (I. 1, 8.) omeni z besedami: *v katerega zdaj verujete, dasiravno ga ne vidite.* S tisto vero moramo iti k mizi Gospodovi, kakoršno je imel Mozes, ko mu je govoril Bog iz gorečega grma: *držal se je nevidljivega Boga* — pravi sv. Pavel (Hbr. 11, 27.) — *kakor da bi ga videl.*

In če bi vprašali: zakaj dandanes toliko omikanih, učenih, imenitnih gosposkih . . . pa tudi priprostih ljudi ne pristopa k mizi Gospodovi, moramo žal! spoznati, da jim manjka ravno te vere ali vsaj žive vere, o kateri sem prej govoril.

Res, da ne vidimo Gospoda s telesnimi očmi, ali z dušnimi ga moramo videti ter spoznati, da je pod podobo kruha Jezus Kristus pričujoč s svojim božanstvom in človečanstvom. Spoznati moramo, da je v sv. hostiji tisti Jezus, ki je na križu visel in zdaj kraljuje v nebesih, spoznati, da je ondi tisti strašni Bog, ki bo naš sodnik in bi nas brez usmiljenja obsodil, ako bi ga nevredno prejekali, kar potrjuje apostol (I. Kor. 11, 29.) z besedami: *Človek naj presodi sam sebe, in tako naj je od tega kruha in pije od keliha. Kdor namreč nevredno je in pije, si sodbo je in pije, ker ne razloči telesa Gospodovega.*

II. Kako drugače torej hočemo prejeti tega vsemogočnega Boga, tega groznega sodnika, kakor v globoki ponižnosti, ko se spominjamo svoje nizkosti in nevrednosti?

Ponižnost mora bivati v našem srcu, če pristopimo k mizi Gospodovi, ne napačna, navidezna, prihuljena, temveč prava ponižnost, ki ima svoj sedež znotraj, pa se kaže tudi po zunanje.

Znotranja mora biti ponižnost, ko se na eno stran spominjamo neskončnega veličastva božjega, na drugo pa svoje ničnosti, spominjamo božje častivrednosti, pa svoje nevrednosti; ko se gledé na mnoge grehe vsi potrti zgrudimo pred Gospoda; ko trdno sklenemo vse zaničevanje in poniževanje, ki nas še lahko doleti od ljudi, voljno prenašati; ko zatiramo vse častihlepne misli in vse hrepenenje po človeški priljubljenosti; ko z bridko žalostjo in z osramotenjem obžalujemo svoje grehe.

Ta notranja ponižnost naj se kaže celó po z u n a n j e. Spoštljivo in spodbudljivo se moramo bližati mizi Gospodovi s sklenjenimi rokami, pobešenimi očmi in pohlevnim obnašanjem.

Ponižno je stopil stotnik k Zveličarju, ponižno se mu moramo bližati tudi mi, ako hočemo biti deležni njegove milosti. Ravno zato nam sv. cerkev poklada na jezik ponižne besede stotnikove: *Gospod, nisem vreden* . . . Ali prešinja tebe, ljubi kristijan, tista ponižnost, katero je stotnik izrazil z onimi besedami? Si-li pomislil, kak visok gost pride k tebi, v tvojo hišo? Ali govoriš pri tem s Salomonom (II. Paral. 6, 18.): „Če te nebo in nebes nebesa ne morejo objeti, koliko manj še majhno stanovanje mojega srca? Ali ne boš kakor Cahej prešinjen s sv. strahom pri misli, da te hoče obiskati božje veličanstvo, katero si tolikrat razžalil, zaničeval, onečastil? Ne boš li ves potrť in skrušen zdihnil s Petrom (Luk. 5, 8.): „Gospod, pojdi od mene, ker jaz sem grešen človek!“

A to, kar sem zdaj rekel, dragi moj, naj te nikari ne odvrća od mize Gospodove, marveč naj te nagiblje s čutili ponižnosti in skesanosti prejemati presvetega Boga. Źal, da je tudi kristijanov, ki se iz navidezne ponižnosti odtegujejo mizi Gospodovi, se ne obhajajo ali pa le redko pod pretvezo, da se ne č u t i j o v r e d n e. Ali takim kliče sv. Krizostom: *Ne rečem, da ne smete pristopati, temveč, da predrzno ne pristopate. Kakor je nevarno predrzno pristopiti, tako je usmrtivno celó ne pristopiti*. Prav za prav noben človek v primeri z božjo svetostjo ni vreden stopiti k mizi Gospodovi, a gledé na njegovo obljubo: Potrtega in p o n i ž a n e g a srca Bog ne bo zaničeval — sme se bližati njegovemu prestolu.

Glej, ravno zato, ker si grešnik, moraš prejemati sv. obhajilo, ko si se v dobri spovedi očistil, da boš prešinjen boljšega duha, in se za naprej bolj varoval greha. Ne obotavljaj se ter pomisli na

besede: *Ako ne boste jedli mesa . . .* (Jan. 6, 54.) Misli na priliko o veliki večerji, ko pravi gospodar: *Nobeden onih mož, kateri so bili povabljeni — pa so se branili — ne bo okusil moje večerje.* (Luk. 14, 24.) Ali kdor se ogiblje sv. obhajila tu na zemlji, tudi k nebeški večerji ne bo pripuščen.

III. Najboljši pomoček tiste boječe duše, ki se v zavesti svoje nevrednosti ne upa stopiti k mizi Gospodovi, vender le nagniti k zavživanju, je pokorščina do Zveličarja.

Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, kliče Jezus, *jaz vas bom poživil.* (Mat. 11, 28.) Pridite, vi slabotni, in jaz vas bom okrepčal; pridite, vi skušani, jaz vam bom razpodil skušnjave; pridite, vi žalostni, jaz vas bom potolažil; pridite, vi jokajoči, jaz vas bom razveselil; pridite, vi malodušni, jaz vam bom navdihnil pogum; pridite, vi mrzli, jaz vam bom užgal ogenj ljubezni božje . . . Le pridite, ko ste svoje storili, po moči se pripravili, za drugo bom že jaz poskrbel. Tako in enako kliče mili Zveličar, nebeški pastir; tako obeta — ali se ne bo spolnilo pri njih, kateri ubogajo njegove besede? Gotovo.

Naj si torej, predragi, pri pripravljanju k sv. obhajila še tako moten, ne obupaj; tvoja pokorščina ti bo podelila zmago čez vse napade. Naj te tudi med potjo k mizi Gospodovi nadlegujejo raztresenosti . . . ne vstraši se, pojdi z zaupanjem: pokorščina bo pripravila tvoje srce v prijetno stanovanje Gospodu. Naj ti tudi (brez tvojega zadolženja) manjka pobožnosti, gorečnosti, hrepenenja po najsvetejši skrivnosti, ne bodi malodušen: pokorščina nadomesti take nedostatke, ker je Bogu zelo dopadljiva. Ako tudi ne moreš doprinašati velikih žrtev in zatajevanj, kakor popolne duše, bližaj se iz pokorščine k altarju, ker *boljša je pokorščina, kakor daritev* (I. Kralj. 15, 22.) in ti si spolnil voljo Gospodovo. Ali morda misliš ter se bojiš, da ni resnična volja božja, naj ne gledé na svoje (vsakdanje) slabosti stopamo k mizi Gospodovi?

Če bi ne bila to njegova volja, ali bi nam mogel Sin božji groziti z večno smrtjo, ako ne bomo jedli mesa njegovega? Ali bi bil gospodar velike večerje mogel reči svojemu hlapcu: *Pripelji sem uboge in hrome in slepe in kruljeve . . . pojdi na pota in prelaze, in primoraj jih noter iti.* (Luk. 14, 22.) Ali ni to povelje božje, ki sili tudi na duši slabotne in ranjene bližati se k mizi Gospodovi?

Slišali smo v sv. evangeliju, kako ubogljivi in pokorni so bili vojščaki ter služabniki onemu stotniku. Na njegovo besedo so vse

storili. „Rečem temu: Idi, in gre; in onemu: Pridi, in pride; in služabniku: Stôri to, in stori.“ Dragi moj! Ali ni Kristus že čestokrat ravno tako tebi govoril in k sebi te vabil? Idi, ti je klical, idi v cerkev, idi k službi božji, idi k sv. zakramentom . . . in ti celo nisi šel. Pridi, ti na duši bolan, k zdravniku, pridi za velikonoč, pridi za sveto leto . . . in ti nisi prišel. Morda si se že vzdignil, šel proti spovednici . . . a se zbal . . . na pol pota obstal . . . ti res nisi prišel. Stôri mi to ljubav, sprijazni se z mano . . . in ti nisi storil . . . O, zastoj je Kristus iz tabrnakeljna klical po tebi . . . ti nisi bil p o k o r e n . . . in tvoja trmoglavost te je treščila v grehe . . .

In ti povračljivi grešnik, grešnik iz navade . . . ali ni Kristusov namestnik, spovednik, tebi klical: Ako se hočeš v resnici poboljšati, moraš večkrat priti k studencu milosti, ondi si bodeš zajel moči in kreposti zoper skušnjave ter boš premagal greh. In ko si ga u b o g a l, si se dokaj časa zdržal greha ter okušal sladkost pričujočnosti Jezusove. Ko pa si le nase zaupal meneč, da ti ne more več spodleteti, zabredel si zopet v stare grehe nazaj, ker vedno se potrjuje izrek Gospodov: *Brez mene nič ne morete storiti.*

Tako nam Kristus po svojih pridigarjih, spovednikih in mašnikih velikrat naznanja svoje povelje, naj pridemo k njemu ter se pri njem okrepečamo. Blagor človeku, kateri mu skazuje p o k o r š č i n o, milost Gospodova mu priteka v potokih.

Kadar se torej napravljaš, kristijan moj! stopiti k mizi božji, bodi prešinjen tistih čutil, katere je izrazil stotnik z besedami: *Gospod . . . Spremlja naj te tjekaj vera, ponižnost, pokorščina . . .* in kar še manjka na tvoji pripravi, bo nebeški zdravnik s svojo milostjo nadomestil; in če se boš pri njem dajal razsvetljevati z njegovo lučjo v življenju, potem ob smrti ne boš *pahnen v zunanjemo temo, marveč boš sedel pri mizi z Abrahamom, Izakom in Jakopom v nebeškem kraljestvu.* Amen.

Anton Žlogar.

2. Zimske gobe: greh.

Glej! gobavec je prišel in Jezusa molil, govoreč: Gospod! ako hočeš, me moreš očistiti.

Mat. 8, 2.

A. 1. Doba mladosti je vsakemu v najveselejšem spominu: kako smo po livadah skakljali poleg krotke živinice, po ledinah šetali,

ali po gošči hodili za žvrgolečimi tičicami ali morda celo za gobami dirjali in jih nabirali. Ljudje, tudi pristarni, gobe radi iščejo, akoravno niso najzdravejše za živež.

2. Ena vrsta gob pa je, ki sicer raste poleti in po zimi, v goščavi, kakor v velikih mestih, da, še celo na človeku rastejo te gobe, kakor nam kaže današnji evangelij: „Kadar je Jezus z gore šel, je veliko množice za njim šlo. In glej, gobavec je prišel, in ga molil, govoreč: Gospod! ako hočeš, me moreš očistiti. In Jezus je stegnil roko, in se ga dotaknil, rekoč: Hočem, bodi očiščen. In takoj je bil čist svojih gob.“ (Mat. 8, 1—3.) Te gobe pa, ki povsod rastejo, in človeka skvariijo ter ogrdijo, še celo pogubijo, ako ga Jezus prej ne očisti — so: greh.

3. Posebno po zimi je veliko gobavcev, ob pustnem času . . . pa tudi med letom . . . Pomislimo torej danes to gobovo bolezen, da se bomo greha varovali, ali pa tudi mi Jezusa prosili, naj nas gob greha očisti. Zato vam danes opisujem zimske gobe: **G r e h**.

B. 1. V pozimski dobi se rade prikažejo med nami osepnice, ki so najgrša bolezen, ter nas spominjajo gob nekdanjih časov, katere so napadale:

a) **P o s a m e z n e l j u d i**. Sv. pismo nam jih opisuje: *Gospod je govoril Mojzesu in Aronu rekoč: Človek, na čigar koži ali mesu se pokaže razna barva ali mozulj, ali kaj nekako svetlega, to je: gobava bolezen, naj se pripelje k Aronu, duhovniku, ali kateremukoli njegovih sinov. In ko bo ta videl gobo na koži in dlake v belo barvo spremenjene, in podoba gob nižje od kože in drugega mesa, je to gobava bolezen, in naj se po njegovi razsoji odloči.* (III. Mojz. 13, 1—3.) Bog je to nadlogo pošiljal za kazen posameznim hudobnežem. — Elizej, prerok, očisti Naamana gob, ko se je bil umil sedemkrat v Jordanu. Giezi, prerokov strežnik, si z lažjo sprosi daril od Naamana, in je v kazen zato z gobami obdan za vselej. (IV. Kralj 5.) Kolikokrat se to v duševnem pomenu ponavlja pri služabnikih in deklah, da so na svoji duši polni grdih tvorov, gnjilobe in gnjusobe, kakor že to Jezus farizejem očitava govoreč: *Joj vam, pismarji in farizeji, hinavci! ker ste enaki pobeljenim grobom, kateri se od zvonaj ljudem lepi zdejo, od znotraj pa so polni mrtvaških kosti in vsake gnjusobe.* (Mat. 23, 47.)

b) Neki kovač, Aleksander, je bil ves črn, zamazan po licu in rokah, še na obleki — pa njegovo srce in duša sta bila lepa in čista, zato so ga takoj za škofa izbrali. (Leg. 17, nov.) Ti pa si zvonaj krasno oblečen, si nališpana . . . pa tvoja uboga duša je omazana z gobami

smrtnih grehov . . . In ti še praviš: Kaj tudi je, če grešim! — Katarini se pred krstom prikaže Marija z Jezusom v roki, ki pokaže na deklico, govoreča: Ali ti dopade ta duša? — Dete božje se naglo odvrne, in se Katarine boji. — Po sv. krstu Marija zopet prinese Jezusa, ki zdaj veselo sega po Katarini, naj bi ga v naročje vzela. (Leg. 25. nov.) Ali veš, kaj to pomeni? Tvoje dušne gobe, ki se zdaj po zimi najobilnejše kažejo in cimajo na tvojem srečju — so pred Bogom največja grdobna. Tvoje lepo lice, tvoje bele roke, tvoja draga obleka, še tvoja pobožnost Bogu ni všeč, ako je srce polno vsakoršnih grehov. Saj Bog sam grešnim judom preti govoreč: *Nimam dopajdenja nad vami, pravi Gospod vojne, in daru ne bom sprejemal iz vaših rok.* (Malah. 1, 10.)

Poglej v hišico svojega srca — kako revna je . . . kako zamazana, vsa gobava . . . Ti si tisti evangelijski gobavec . . . danes še Jezusa srečaš, on ti še milost očiščenja ponuja . . . Samo tudi ti lepo poklekni pred Izveličarja med sv. mašo, in ga moli govoreč: *Gospod! ako hočeš, me moreš očistiti.* — Da boš pa to rajše storil — ti še pred oči postavim:

2. prelepi zgled čiste deklice, ki ni bila gobava. a) Včera smo v sv. katoliški cerkvi praznovali imenitni god sv. Neže, device in mučenice . . . krasotica po svojem telesu, še čudežnejša devica v svojem srečju . . . že v trinajstem letu se vsa Jezusu zaroči . . . Akoravno med okuženim svetom živi in jo hudobneži lovijo, je vendar okužena sapa ni skvarila in ne pogubil gobji smrad. Vse grozne muke veselo pretrpi, da le Jezusu zvesta ostane. Pa je tudi lepo molila za pomoč: „Sprejmi, o Jezus! mojo dušo, katero si toliko ljubil in tako drago odkupil.“ In v ti molitvi ji berič grlo prebode. (Leg. 21. nov.) Zdaj se njena duša vsa čista vzdigne k nebeškemu ženinu Jezusu Kristusu!

3) Kaj ne, da je to prelepi zgled za nas! Za starčke: Jezusa ljubiti. — Za mladino: varovati se grešnih gob . . . izogibati se slabe tovarišije . . . plesa . . . pijančevanja, kar te od zunaj in znotraj ognjusi. — Zato je pa treba moliti, Jezusa prositi za pomoč, kakor evangelijski gobavec: *Gospod! ako hočeš, me moreš očistiti.* Moraš Jezusa prositi, kakor sv. Nežica, naj ti mili Jezus tvojo dušo pred gobami greha ovaruje . . . očisti . . . reši. Vsaki dan ga prosi . . . vsako nedeljo moli . . . v vsaki nevarnosti vpij: Jezus varuj me!

C. Legenda pravi, da so stariši sv. Neže hodili na grob svoje ljubljene hčerke jokat, klečat, molit. In neko noč, ko se ravno solzijo na gomili, se jim prikaže velika truma devic, med katerimi zagledajo

svojo hčerko v nebeški krasoti in poleg nje snežno belo jagnje; iz njenih ust pa slišijo mili glas: „Ne jokajte več, ljubi stariši! saj uživam rajsko veselje. Radujte se tudi vi z menoj, ker tisti, ki sem ga srčno ljubila, dal mi je nebeško krono večne slave.“

Mi vsi bi se radi pri nebeškem Jagnjetu — milem Jezusu — veselili; nebeško krono večne slave bi mi vsi radi nosili. Pa sv. apostol Janez nas uči, da nič omadežanega ne pride v nebeško kraljestvo. (Raz. 21, 27.) Ljubi Jezus, očisti nas! Glej, mili Zveličar! gobavec je prišel pred te; ponižno tukaj klečimo in te prisrčno molimo ter prosimo tudi mi: „Gospod! ako hočeš, nas moreš očistiti.“ Amen.

Simon Gaberc.

Prva predpepelnična nedelja.

I. Delo v vinogradu naše duše.

Pridite tudi vi v moj vinograd.

Mat. 20, 7.

Danes je pri sv. maši utihnila angeljska pesem: Gloria in excelsis Deo in vesela aleluja je obmolknila. Sv. cerkev se je oblekla v spokorno oblačilo višnjeve barve. Zakaj je to novo lice v cerkvi? Sv. mati katoliška cerkev nas hoče s tem opomniti, da se sedaj bliža tisti čas, v katerem je Odrešenik trpel in umrl za grešni svet, — trpel in umrl, da izveliča naše duše. H krati nas opominja prvih kristijanov, ki so se začenjali sedemdeset dni pred Veliko nočjo postiti. Odtod tudi ime današnje nedelje „septuagesima“, „sedemdesetnica.“ Sv. cerkev nam izraža svojo gorko željo, da bi tudi mi te dni pred štiridesetdanskim postom preživeli v dobrih delih, ne pa v pregrešnih pustnih norčijah, da bi nam bil potem štiridesetdanski post toliko bolj zaslužen za večno srečo naše duše.

Zelo primerno je sv. cerkev odbrala tudi sv. evangelij za današnjo nedeljo. S prilikom o vinogradu in delaveih nas opozoruje na vinograd naše duše, katerega naj pridno obdelujemo v vseh dobah svojega življenja. In kaj nas priganja k pridnemu delu v vinogradu naše duše? Več reči je, ki nas k temu silijo. Pa danes govorim le o eni, namreč o delu samem. To delo je namreč lahko, ker je I. majhno, II. kratko.

I. Velika zvijača hudobnega duha je to, da skuša ljudem vriniti misel, kakor da bi bilo življenje po krščanski veri silno težavno.

Skušaj jim vsiliti misel, kakor da bi bil Bog nekaj trinog, ki zahteva od človeka take reči, katere storiti je nemogoče. S tacimi črnimi barvami pa satan zato slika krščansko življenje, da bi človeku odvzel ves pogum za pošteno življenje po sveti veri. Toda Bog je neskončno *zvest, ki vas, kakor piše sv. Pavel, ne bo pustil skušati bolj, kakor premorete.* (I. Kor. 10, 13.)

Kaj pa prav za prav Bog od nas tirja? Ali moramo mar vse zapustiti, kar imamo, ter živeti v ubožtvu? Veliko jih je, ki so to storili; vse so dali, pa našli so vse stoterno povrnjeno. Sicer pa bi taka cena za nebesa nikakor ne bila previsoka. A Bog ne tirja kaj takega. Bog le hoče, da bi mi *ta svet tako uživali, kakor bi ga ne uživali*; tako nam sporoča sv. Pavel. (I. Kor. 7, 31.) Mi si ne smemo na nepošten in krivičen način pridobivati premoženja, pa ga tudi ne zapravljati v telesno in dušno škodo svojo in svojega bližnjega.

Kaj dalje Bog od nas zahteva? Ali se moramo mar vsakega re mu veselju na tem svetu izogniti, tudi najnedolžnejšega veselja si ne dovoliti? Ali naj se naše srce nikoli ne veseli in z našega obraza naj nikoli ne sije srečno in zadovoljno smehljanje? O, Bog ne mara za čmerneže s pobešenimi glavami in s hinavsko kislimi obrazi, ampak on nam kliče po svojem aposteljnu: *Veselite se vselej v Gospodu; še rečem, veselite se.* (Fil. 4, 4.) Le eno hoče Gospod od nas, namreč, da se v njem veselimo, t. j., da se odpovemo le tistemu veselju, katero je pregrešno, katero nam je škodljivo.

Kaj še dalje tirja Bog od nas? Ali naj se mi nič ne brigamo za dobro ime, nič za čast pred ljudmi? Ali naj se nam zdi vse eno, kakšen glas gre med ljudmi o nas? Bog je rekel že v stari zavezi: *Skrbi si za dobro ime; zakaj to ti bo dalje ostalo, kakor tisoč drazih in velicih zakladov.* (Sir. 41, 15.) Le eno zahteva Bog od tistega, ki je v časti ali višje postavljen, da se namreč zaveda svoje odvisnosti od Boga dobro vedoč, da le po Bogu je to, kar je. In zavest naj se kaže hvaležna tudi v dejanju.

Da se pa krepka krščanska zavest lahko strinja z vsakim stanom od najnižjega do najvišjega, in ne le v preprosti vasi na deželi, ampak tudi v večjih krajih, trgih in mestih, to potrjuje, — da le en sam izgled navedem — življenje generala fml. Stubenraucha pl. Tannenburga, ki je umrl dné 10. svečana leta 1886 na Dunaju. Ta hrabri in pobožni mož, ki je bil poseben ljubljeneec nadvojvode Albrehta, bil je leta 1880 in 1881 vrhovni vojaški poveljnik v Ljubljani. Njegovo izgledno krščansko življenje ga je ohranilo pri vseh, ki so ga poznali, v blagem spominu. Večkrat je rekel: „Versko prepričanje, verska načela sem podedoval kot drago zapuščino od svojih

starišev; to je moja vodilna zvezda, moj mir, moje upanje in tega ne zatajim nikoli.“ Na vse zgodaj zjutraj je zahajal v frančiškansko cerkev v Ljubljani. Predno je šel k vojaškim vajam, ali sicer k svojemu delu, vselej je bil poprej pobožno pri sv. maši. Marsikdo izmed preprostega ljudstva je dejal tu pa tam: Glejte, tak visok gospod, cesarski general, in je tako spodobno pri sv. maši! Skrbel je v Ljubljani tudi za zelo redno vojaško službo božjo.

Ta izgled nam kaže, kako je mogoče svojo posvetno čast obračati tudi v božjo čast in izveličanje svoje duše. Je pa krščansko-katoliško življenje tega generala tudi posnemanja vreden izgled za vse tiste, ki so po svoji službi postavljeni z lepim izgledom svetiti preprostemu ljudstvu. Njegova gorečnost za Boga, za cerkev, stoji slednjič v predčudnem nasprotju s tiste vrste ljudmi, ki se jih nikjer ne manjka — kateri namreč cerkveni prag prestopijo komaj vsake kvatre enkrat, o katerih pa človek z navadno pametjo in kristijan spoštujoč cerkvene zapovedi misli, da bi ob nedeljah in praznikih vsaj dopoldanske božje službe nikoli ne smeli opustiti brez najtehtnišega vzroka, če hočejo, da niso krivi očitnega pohujšanja, akoravno so precēj manj kot — generali!

II. Rekel sem početkom, da je delo v vinogradu naše duše lahko! Lahko je, ker Bog, kakor smo sedaj videli, le malo dela tirja od nas; lahko je pa tudi, ker je kratko to delo in podpirano od Boga.

Kako dolgo pa traja čas našega dela? Ko bi tudi tisoč let morali delati v vinogradu svoje duše, bilo bi to v primeri z večnostjo le neznaten čas. Toda, kako kratko je življenje človekovo! Če je po besedah sv. pisma *tisoč let pred Bogom kakor en dan*, (Job 14, 1.) potem je naše življenje pač le hipen trenotek, le mimogredoča senca, ki se prikaže na steni, pa urno zbeži, le dim, ki se dvigne iz dimnika, le cvetlica, ki hitro zvane. Ta misel: „naše življenje je le kratek dan“, bodi tvoja tolažba, ljubi kristijan! Minljivost vsega posvetnega in misel na kratko trpljenje, to je vzdrževalo sv. mučence tudi v najstrašnejših mukah. Kristijan! reci večkrat sam pri sebi: Kmalu pride delopust, in takrat pričem počivati od vsega truda, če le ostanem stanovit in v dobrem!

Kaj nam pa lajša naše delo, naše težave? Milost božja, to je tisto čudovito mazilo, katero nam daje božja previdnost, da ne omagamo. Milost božja, to je tista čeznatura dragocenost, ki nam odpira nebesa. Zaslužil nam jo je sam Sin božji s svojim trpljenjem in krvavo smrtjo na križu. Od takrat, ko je bilo prebodeno Jezusovo presv. Srce, odprt je studenec vseh milosti božjih, kakor so sveta katoliška vera, daritev sv. maše, sv. zakramenti, božja beseda.

Kolikorkrat torej, verni kristijan, omaguješ pod težo slabosti, britkosti in skušnjav, spomni se, da imaš priprošnika pri Bogu Očetu: Jezusa Kristusa. Kolikorkrat se čutiš osamljenega, poišči si najzvestejšega prijatelja pred tabernakelnom, drugo božjo osebo, Jezusa Kristusa, ki je imenoval ljudi *svoje brate*. Sveti Ambrož lepo pravi: *Mi imamo vse v Kristusu, in Kristus vse v nas. Če hočeš, da se ti zacelijo dušne rane, On je tvoj zdravnik; če te zasleduje krivičnost, On je pravica; če potrebuješ pomoči, On je moč; če se treseš pred smrtjo, On je življenje; če se bojiš teme, On je luč; če hrepeniš po nebesih, On je pot; če potrebuješ jedi, On je hrana.*

Kaj stojite torej brez dela? Pojdite v vinograd svoje duše; saj je delo kratko in z božjo pomočjo toliko lažje.

Vkljub temu pa, da je tako lahko obdelovati vinograd svoje duše, je vendar plačilo neprimerno veliko, ker je nebeško.

Sv. Avgustin pripoveduje o nekem človeku, kateri je neikrat v gledališču vsem pričujočim obljubil, da bo prihodnji večer vsakemu gledalcu povedal, kaj v svojem srcu želi in kaj si vošči. (Gledališče je posebno poslopje, kjer se skoraj vsak večer v živih podobah skazujejo razne strani človeškega življenja.) Ko pride dotični večer, zbere se silno veliko ljudi, ki komaj pričakujejo napovedanega vedeža. Kmalu stopi prednje in po dolgem govorjenju jim oznani, da précej spolni svojo obljubo. „Vi vsi“, pravi, „karkoli vas je tukaj, radi bi prav po ceni kupovali, drago pa prodajali.“ Glejte, to je bilo, kar si je želel vsak izmed dotičnih ljudi. To pa je tudi, kar si vsak izmed nas več ali manj vošči, posebno pa trgovci: po ceni kupovati, drago prodajati.

Če pa se take želje pri posvetni kupčiji nič rade ne vresničujejo, če so silno redki tisti, ki bi, kakor nekda nekateri v Indiji, steklo in železo zamenjavali za zlato, je pa vendar, kar zadeva duhovne in nebeške blagre, taka kupčija vsakemu na ponudbo. Bog sam je začel z nami tako kupčijo, ko je poslal na svet svojega edinorojenega Sina. Malo tirja od nas, kratko je naše delo pri tej pogodbi, dá nam pa zato neizmerno, večno plačilo v nebesih. Ker je temu tako, zato ni čuda, da nas Kristus, večni plačnik, tako resnobno opominja današnjo nedeljo po svoji cerkvi: *Kaj stojite tukaj brez dela celi dan? Pojdite tudi vi v moj vinograd! Amen.*

Valentin Bernik.

2. Najhujše rane sedanjega časa. I.

Kedar bo Sin človekov prišel, bo
mar našel vero na zemlji?

Luk. 18, 8.

Zadnje besede današnjega evangelija: *Veliko je poklicanih, malo izvoljenih*, so jako pretresljive, kajti nehoté vriva se človeku misel: Ako je tako malo izvoljenih, kaj pa, če tudi ti ne boš med tem malim številom? Le škoda, da si to resno vprašanje stavijo le oni, katerim se ni tako zelo bati pogubljenja, oni mrzli kristijani pa, katerih duša je res v veliki nevarnosti, si tega resnega opomina ne jemljejo k sreči. Ne bom vam po številkah razkazoval, kako veliko ljudi bo pogubljenih in kako malo zveličanih; marveč le opozoriti vas hočem na življenje sedanjih kristijanov, da vidite, koliko jih je, kateri niso na pravi poti, kateri so sicer poklicani, a zametavaje božji klic sami tavajo po poti pogubljenja in se na vso moč trudijo, da bi še veliko družih za seboj potegnili v satanove mreže in v peklenko brezno. Lahko se sami prepričate, kako se sedanji svet čedalje bolj pogrezuje v hudobijo — v časno in večno nesrečo. A ta preimenitna naloga se ne dá v enem samem govoru obravnavati, zato sem se namenil več časa vam razkrivati gorjé, katero sedanji krivi preroki razširjajo med zaslepljenim in lahkomišljenim človeštvom, ob enem pa tudi naznaniti pravih zdravil za hude rane sedanjega časa. In kakor sv. cerkev že danes kaže postno resnobo v obleki in molitvah, tudi jaz že takoj danes pričnem to resnobno premišljevanje. Prvo gorjé med človeštvom, ki ga hočemo danes premišljevati je — pešanje in slabljenje sv. vere, ter vam bom pokazal, kako splošno da med kristijani sveta vera pojema in se svet pogrezuje v brezverstvo. Zvesto me poslušajte, da še vi ne bodete vlekli jarma z neverniki!

Vera, katero Zveličar primerja z goršičnim zrnem, je v teku stoletij prirastla v veliko drevo, na čegar vejah ptice izpod neba prebivajo. Razširila se je po vseh petih delih sveta in vsa poznata ljudstva so jo sprejela. Ta vera ima tudi ostati do konca časov; a ko se bo bližal konec sveta, se bo zopet zmanjšala. Zategadelj pravi Jezus Kristus: *Kedar bo Sin človekov prišel, bo mar našel vero na zemlji?* (Luk. 18, 8.) Ljubi moji! ako se le po malem ozremo po svetu, ne moremo si prikrivati, da sv. vera jako, jako peša in se brezverstvo čedalje bolj razširja.

1. Govorim najprej o taci, ki so vero popolnoma zavrgli in so očitni brezverci postali. Nekdanji pagani so še v bogove verovali in jih častili. Verovali so v neumrljivost človeške duše in na onem svetu v povračilo za dobro in hudo. A pagani današnjih časov so daleč za njimi. Oni ne verujejo prav nič. Oni ne verujejo ne v Boga, ki je vstvaril nebo in zemljo, ne v neumrljivost duše, ne v nebesa, ne v pekel. Njim človek ni nič več, kakor žival, ki je k pameti prišla. Kedar umrje, je vsega konec. Bil je na Nemškem neki „Vogt“ po imenu, ki je začel učiti, da človek prihaja od opice. Se vé, da je dolžan ostal odgovor, kdaj in kako da se je iz opice človek porodil, in kako da je prišel k pameti in jeziku. In vendar je bilo na tisoče, celo na milijone privržencev, ki so rajše opico, nego Adama hoteli imeti za očeta. In ne mislite, da se le nekateri taki brezverci semtertja nahajajo, ampak njih število je legijon. Na Angleškem izmed dvajsetih milijonov prebivalcev jih je komaj osem milijonov, kateri imajo še nekoliko vere; dvanajst milijonov je brezvercev. V Ameriki, ki šteje v severnih državah okoli 36 milijonov ljudi, je komaj kacic 10 milijonov vernikov. Jednako velja od prostranega ruskega carstva, kjer že leta in leta veri zveste katoličane preganjajo, škofo in duhovnike odstavljajo in v ledeno Sibirijo vlačijo; ljudstvo po mestih je večinoma nihilistično, to je, da nima nobene vere. Kaj pa hočemo o Franciji in Italiji reči, kjer se že leta in leta frajmavrarstvo in brezverstvo šopiri, in bi rajše danes kakor jutri papeža, škofo in duhovnike podušili in cerkve in samostane oropali in požgali. Da, v Parizu se je neka družba zarotila, da nobeden izmed njih še na smrtni postelji ne bo sv. zakramentov prejel in še uboge delavce in trpine z denarji podkupujejo, da brez sv. zakramentov mrjejo. Na Nemškem zopet po mestih in po deželi brezvercev kar mrgoli od kmetov do kronanih glav, katerim razodete resnice sv. vere niso nič drugega, kakor izmišljotine in prazne basni. In ta nesnaga šteje celo v naši Avstriji na milijone in se je po naših mladičih celo med pošteno slovensko ljudstvo zatrosila. Oh, komu bi ne bilo težko in tesno pri srcu, kdor si to brezštevilno trumo brezvercev pred oči stavi in vidi, kako njih število še od dné do dné raste! *Kedar bo Sin človekov prišel, bo mar našel vero na zemlji?* (Luk. 18, 8.)

2. Poleg teh popolnih nevernikov je za naše dobe velika množica taci, katerim Jezus-Kristus ni Bog. Jezus Kristus jim ni, kakor nas uči sv. vera, jednorodeni Sin božji, pravi Bog z Očetom in sv. Duhom, ki je človeško natoro na-se vzel in s svojo božjo osebo sklenil. — On jim je samo človek, kakor vsak drugi človek. Nekateri

ga imajo kakor njega dni farizeji in pismarji za šuntarja in zapeljivca ljudstva in bi ga, če bi še živel, jednako judom križali. Drugim je modrijan iz Nazareta, ki je judom lepe, pametne nauke dajal in je zagadelj vse časti vreden. Naj je Jezus Kristus še tako odločno spričal, da je Sin božji in je to spričevanje s svojo smrtjo zapečatil; naj je svojo božjo natoro z brez števila čudeži in s svojim vstajenjem od smrti spričal in potrdil, naj je te pglavitne resnice sv. vere skozi devetnajst stoletij na milijone in milijone ljudij verovalo; naj se še vedno v Jezusovem imenu pred njih očmi leto za letom največji čudeži godé: vse to nič ne zaleže, naše prostomisljake od njih neverstva spreobrniti. Oni ostajajo pri svoji tajbi, češ, da Jezus ni Bog, ampak navaden človek. Tacih tajivcev pa, ljubi moji, ne iščite samo med ajdi, turki in judi, ampak nahajajo se med kristijani. Ni nam treba te resnice prenapenjati, ker vže med protestanti, ki so tudi krščeni in kristijani, in kateri so s prvega z nami katoliškimi kristijani v Jezusa Kristusa kot pravega Boga verovali, je le še malo tacih, ki so to vero ohranili in molijo Jezusa Kristusa kot svojega Boga in Zveličarja. Vže večina protestantovskih duhovnikov kar nič ne prikriva, da jim je Jezus Kristus nič več, kakor navaden človek. Vidite, tako ni zaman učil Jezus Kristus, da *kdor žnjim ne zbira, ta raztresa in da mladika, ki je odrezana od trte, nič več ne prospeva*. Zato so protestantje v 375 letih svojega obstanka že v 165 strank ločeni, katerih vsaka druge verske resnice trdi. A sv. katoliška cerkev je v devetnajstih stoletjih vedno ena in ista, kakor jo je njen božji ustanovnik, Jezus Kristus, postavil. Pa celo med katoliškimi kristijani se tajilcev Jezusove božje natore ne manjka, ker ni še dolgo tega, ko je nek neveren profesor pred svojimi učenci se izrazil, da ne pozna družega, kakor zgodovinskega Kristusa, to je takega, ki je kedaj sicer živel in delal, a nam ne gre nič mar. In če se tako za naših časov na visokih šolah pred učenci govori, kakšni bodo prihodnji rodovi? In zopet veljajo besede Kristusove: *Kedar bo Sin človekov prišel bo mar našel vero na zemlji?* (Luk. 18, 8.)

3. A, porečete, saj vendar pri nas na kmetih in po deželi ni ne nevernikov, ne takih, ki bi tajili božestvo Kristusovo. Vsaj mi vendar verujemo, kar je Bog razodel, in kar nam sveta katoliška cerkev zapoveduje verovati. Prav tako; a jaz vas vprašam: Ako verujete, kakošna pa je vaša vera? Vže v katekizmu ste slišali, da mora vera pred vsem drugim biti živa, to je taka, da vse naše misli, želje in dela vravnava, da je vera zvezda-vodnica

vsemu našemu življenju. Sedaj pa pogledjmo nekoliko, kako je s tako živo vero med nami. Sveta vera nam pravi, da naj iščemo najprej božjega kraljestva in njegove pravice. Kam so pa želje in prizadetja večine kristijanov obrnena? Kaj ne, prva naša skrb zjutraj, ko se prebudimo, in zadnja, ko se zvečer vležemo, je ta, kako bomo svoje časne zadeve bolje opravljali, kako si na tem svetu več imetja pridobili, kako bi laglje na tem svetu dobre in srečne dni uživali. Zato molitev ostaja na strani, in še to malo, kar je je, je vse razmišljeno in raztreseno; spovedi in obhajila so večinoma za velikonočni čas. — Sv. vera nam prepoveduje vse, kar je nasprotno pravičnosti in krščanski ljubezni. A koliko jih je, ki z domačimi ali sosedi cele tedne in mesece in leta v prepiru in sovraštvu živé, ki svojemu bližnjemu njegovo imenje ali njegovo srečo zavidajo, ali se njegove škode in nesreče veselé! Koliko zopet taci, ki tatvin, sleparij in krivic gledé tujega imenja nimajo v čistih, akopram bomo morali za vsaki krivični vinar pred Bogom odgovarjati! — Sv. vera zaznamova grehe nečistosti kot take, ki nas iz božjega kraljestva izpahnejo in v pekel obsodijo. In vendar nobenih grehov ni tolikanj, vzlasti med mladino obojega spola, kakor je grehov nečistosti. — Sveta vera očetom in materam, gospodarjem in gospodinjam ostro dolžnost naklada, ne le za telo, ampak še posebno za izveličanje duše podložnikov skrbeti. A vendar jim je to najzadnja skrb, ali njih otroci in podložni po poti čednosti in strahu božjega hodijo proti nebesom, ali se po poti greha in pohujšanja drvé proti peklju. Sv. vera zapoveduje otrokom in podložnim starišem in predpostavljenim pokornim biti v vsem, kar ni zoper božje in cerkvene zapovedi; a vendar je taci otrok in podložnih od dné do dné manj, ki še kaj o pokorščini hoté vedeti in slišati. Tu vas torej vprašam, kako stoji s kristijani, ki pravijo, da imajo vero, pa po veri ne živé? In sv. apostol Jakob odgovarja, da je taka vera mrtva vera, kakoršno imajo tudi hudobni duhovi, ki pa ne pelje v nebesa, ampak v večno pogubljenje. Zakaj, *ne vsak*, pravi Kristus, *kateri mi pravi: Gospod! Gospod . . .* (Mat. 7, 21.) Torej tudin am velja beseda Kristusova: *Kedar bo Sin človekov prišel, bo mar našel vero na zemlji?* (Luk. 18, 8.)

Po tem takem je res prvo gorjé naših časov pešanje in slabljenje sv. vere, ker brez števila je brezvercev, brez števila teh, ki se kristijane imenujejo, a vendar v Kristusa kot

svojega Boga ne verujejo; največje število je pa takih, ki imajo mrtvo vero, ki pravijo, da *Boga poznajo, a ga tajé v svojih delih*. (Tit. 1, 16.) Vera pa je podlaga našemu zveličanju, brez vere je nemogoče Bogu dopasti in zveličanemu biti. Zato ga prosimo: O Gospod, ohrani in pomnoži mojo vero! Amen. M. Torkar.

3. Nagib marljivosti: sodba.

Prijatelj! ne delam ti krivice.

Mat. 20, 13.

A. 1. Danes je god sv. Frančiška Salezijana. — Legenda nam čudežno lepo popisuje njegovo življenje; preberite jo. Jaz le eno črtico povzamem: „S svojimi izbranimi služabniki in domačini je ta blagi škof, sv. Frančišek, živel kakor v bratovski ljubezni; zjutraj in zvečer jih vabi k skupni molitvi, ter jim vsak mesec sam deli sv. obhajilo; ne bojijo se ga ko ostrega gospoda ali osornega strahovalca, ampak častijo ga ko dobrega očeta in milega prijatelja.“ Srečen gospodar med pridno družino, pa tudi presrečna družina in posli, ki ljubeznive gospodarje imate!

2. Sedajne dni pa so posli, težaki, družina celó po današnjem sv. evangeliju zarobljeni. (Mat. 20, 1—16.) Radi lenarijo . . . posedajo in pohajkujejo celi dan brez dela . . . ljubijo dober obed . . . in tirjajo mastno plačilo; za gospodarja malo skrbijo . . . na Boga pa nič ne porajtajo. Ali vendar to je krivo in grozno nevarno, ker prišel bo Jezus na večer našega življenja, pa bo vsakemu dal zasluženno plačilo ali kazen. In tako bo tudi nam rekel: *Prijatelj! ne delam ti krivice*.

3. Mi smo delavnega stanú . . . sicer težki stan, ali nebesa si moremo zaslužiti, ako zvesto delamo, ako svoje posle in dolžnosti marljivo opravljamo, ne zarad minljivega plačila, temuč da bi nekdanj pred Bogom dobro shajali — na sodbi ali pri računu. Nagib marljivosti nam bodi sodba! To vam danes priporočam, zato pomislimo: 1. Sodba bo; 2. in sicer pravična.

B. 1. Lepo skrben je evangelijski gospodar za svojo gorico . . . težake najema ves dan . . . jih dobro plačuje. Tako moramo mi skrbni biti za svojo gorico — dušo; na vse zgodaj vstajati . . . o šesti uri iti k sveti maši . . . ob devetih zopet moliti . . . tako ob poldne in zvečer po krščanski navadi moliti . . . Moramo težake najemati, se še drugim v molitev priporočati, pobožnim ljudem . . . posebno pa svetnike na pomoč klicati, naj nam pomagajo naš vino-

grad — dušo našo neumrjočo — lepo in dobro za nebeškega Gospoda — Jezusa obdelati . . . Moramo rezati: napake iztrebiti; grobati: čednosti saditi; kopati: travo in kamenje greha odpraviti . . . Že sebičnost, še bolj pa račun pred Bogom ali sodba nas k taki marljivosti nagiba. Oj sodba! ti pozabljena in zanemarljena reč! Na vse mislimo — samo na sodbo ne, vendar nam jo spričuje:

a) P a m e t n a š a. Vse imamo od Boga: dušo, telo, blago . . . zakaj pa torej delaš, in se obnašaš, kakor bi vse le tvoje bilo? — Hlapec vé, da vse orodje mora ob koncu svoje službe gospodarju vrniti . . . in ako je potrto, skvarjeno, zapravljeno, moral bo za to odgovor dajati . . . Dekla vé, da predno bo iz svoje službe odšla, bo morala še stopiti pred svojo ostro gospodinjo. Še bolj pa nam kaže naša krščanska pamet, da bomo morali stopiti na račun za vsako naše delo . . . pa tudi za sleherno nemarnost našo. — Tega nas zagotovi:

b) J e z u s, da bo prišel čas, ko se bo tudi nam reklo: *Pokliči delavce in daj jim plačilo*; — to je čas sodbe, katero nam Sin božji natanko popisuje: Zbrani bodo vsi narodi . . . razdeljeni na dvoje . . . račun . . . obsodba . . . ločitev. (Mat. 25, 31—46.) Zato nas pa ljubi Jezus tudi prelepo opominja marljivo in zvesto delati . . . za račun vedno biti pripravljeni, govoreč: *Torej bodite tudi vi pripravljeni; ker ob uri, ki je ne veste, bo Sin človekov prišel*. (Mat. 24, 44.)

Zato pa tudi c) s v. k a t o l i š k a c e r k v e vedno trdi in varuje ta nauk o sodbi, akoravno bi liberalci in hudobneži radi brez vsakega računa odleteli. Med letom bodete mnogokrat slišali sv. cerkve glas, ki nas bo kakor skrbna mati pristrčno svarila pred grehom . . . ogrevala za čednosti . . . opominjala na zvestobo in marljivost, dokler ne pride večer našega življenja. Saj ste že slišali, pa morda ne razumeli, kako sv. mati cerkev za svojimi pokojnimi žaljuje, ko mrličem izgovarjati daje v zadušnicah grozne besede: *Bojim se in trepečem, ko pride sodba in bodoča jeza*. Joj, groza na tisti dan, ko bo Gospod vse svoje težake poklical na račun, plačilo, kaznen. Kdo bi torej rad ne delal za Boga! kdo ne bi marljivo prenašal trud in vročino življenja zaradi Jezusa! Spomin na ta račun ali sodbo nas mora ogrevati za čednosti, nagibati na pobožnost, še celó posebno tudi zato, ker ta sodba:

2. B o p r a v i č n a. — Kadar slišite današnji sv. evangelij o enakem plačilu različnih delavcev, bi si na prvi pogled utegnili misliti, da se je res krivica zgodila tistim težakom, ki so ves dan — od jutra

do večera v vinogradu delali. Vendar, če premisliš obljubljeno plačilo — desetico vsakemu težaku, vidiš, da ni nobene krivice vmes; ter se ravno iz tega učimo, da nas čaka sodba — pravična . . .

α) za p o b o ž n e duše, ki so tukaj mnogokrat zaničevane . . . obrekovane, njih dela bodo razjasnjena, pohvaljena po vsi pravici: v oziru na dolgost dneva ali let, kar so jih za Boga prebavili; v oziru na vročino skušnjav za Jezusa premaganih; v oziru na ljubezen božjo ali marljivost bo zanje sodba pravična. *Ker Gospod je pravičen, ter ljubi pravico; pravičnost gleda njegov obraz.* (Ps. 10, 8.) Tako poje pobožni kralj David, in se že veseli pravične sodbe božje. Ti pa imaš tudi veliko hudega trpeti . . . brezbožni ljudje ti povsod delajo krivico . . . le trpi, in veseli se, ljubi Jezus te bo na sodbi pohvalil, in rekel: *Prijatelj! ne delam ti krivice . . . vzemi obečano plačilo večnega veselja!*

Sodba bo pravična: β) za o č i t n e grešnike, ki zdaj brez vsega straha in srama razsajajo, pred sodnijo pa se izgovorijo, odrežejo, da nekažnovani odidejo . . . Sodba božja jim bo pravična: proti njihovim hudobijam večjim ali manjšim . . . proti od njih zapeljanim ali pohujšanim bo pravična . . . proti njihovim izgovorom: Kdaj smo to storili? Kdaj smo te videli . . . (Mat. 25, 44;) bo sodba pravična, in Jezus, sodnik, jim poreče: *Prijatelj! ne delam ti krivice. Vzemi, kar je tvojeja, in idi v peklo.*

Tretja vrsta ljudi pa so tisti, ki se pred svetom skrivajo, ali pa se ljudem kažejo poštene, pa v skrivnem so grozni hudobneži. Pa tudi sodba pravična čaka γ) s k r i v n e grešnike; — pravična bo od strani Boga, ki tudi na skrivnem vidi . . . od strani njih, ker so tudi hudobneži . . . od strani ljudi, sosedov bo pravična, ker jih bodo celó spoznali . . . Temna noč se bo razsvetila v beli dan . . . vse tajne hudobije bodo vidne . . . nastopila bo sramota in pogubljenje . . . Jezus pa jim bo rekel: *Prijatelj! ne delam ti krivice.*

C. Sodba pravična, ljubi moji! nas čaka . . . Vzemimo si današnjega godovnjaka, sv. Frančiška za zgled: Bil je krotek, ponižen, goreč, čist, nedolžen, stanoviten . . . veselo je šel na sodbo. — Delajmo za Jezusa zvesto v Gospodovem vinogradu sv. katol. cerkve . . . vojskujmo se . . . trpimo . . . sodba bo pravična in slišali bomo tudi mi: *Prijatelj, ne delam ti krivice. Vzemi zlato krono nebeškega veselja! Amen.*

Simon Gaberc.

Pogled na slovstvo.

1. *Das Leben des heiligen Franciscus Xaverius, Apostels von Indien und Japan.* Von P. Nikolaus Greff, S. J. Mit drei Illustrationen und einer Karte: Reisen des heiligen Franciscus Xaverius. Mit Approbation des hochw. Herrn Bischofs von Sion. II. Auflage. Einsiedeln. Benziger. 1890. Str. 224 v 8°. Mehko vezana 93 kr., lepo, trdno vezana 1 gld. 24 kr.

Na Kranjskem se goji, kolikor je meni znano, stara pobožnost v čast svetemu Francišku Ksav. zlasti na Vrhpolju pri Moravčah in v Železnikih. V potrebi, da bi našel primerno gradivo za cerkvene govore v čast temu svetniku, naročil sem si omenjeno knjigo. In ni mi žal. Pisana je jako zanimivo in poljudno. Razdeljena je v 4 dele. V I. delu nam kaže sv. Franciška v Evropi, v II. delu gremo z njim v Indijo, v III. delu v Japan in Kino, v IV. delu nam pisatelj oznanja njegovo poveličanje in čiščenje. Poglavitno, kar knjigo posebno priporoča ter dela rabno, je to, da v životo- in potopis večkrat vpleta kratke in jedrnate opomine gledé sv. vere in zatajevanja samega sebe. Završena je knjiga z litanijami in drugimi pobožnostmi v čast sv. Francišku Ksaveriju. Slednjič je popisana še osoda njegove gomile.

Razvidno je iz te knjige, da je bil sv. Francišek Ksaverij, drugi apostelj Pavel, velik čudodelnik in prelep vzgled krščanskih čednostij. V. B.

2. *Theologia moralis per modum conferentiarum auctore clarissimo P. Benjamine Elbel, O. S. Fr. Novis curis edidit P. F. Irenaeus Bierbaum, O. S. Fr., Provinciae Saxoniae S. Crucis Lector Jubilatus. Cum approbatione superiorum. Volumen I. continens partes tres. Str. 755. Volumen II. continens partes quatuor. Str. 762. Volumen III. continens partes tres. Str. 737.* Celo delo stane nevezano 12 gld., vezano pa 15'60 gld. To delo je izšlo lansko in letošnje leto v »Typographia Bonificiana« (I. W. Schröder) v 10 oddelkih. — Nekoliko težko nam je, ko oznanjamo sedaj čitateljem celo delo. Ko je izšla polovica, napisali smo že naznanilo in oceno, toda ni bila natisnjena zaradi nedostatnega prostora, in tako je zaostajala, dasi so dohajali vedno novi zvezki. Tem rajši in že pa sedaj je opozarjamo čitatelje izmed duhovnih pastirjev na to posebno važno, rabno in vrlo delo, katero jim bode jako koristilo za delovanje v izpovednici in zunaj izpovednice. P. Benjamine Elbel, pisatelj te knjige, franciskan »vir non minoris humilitatis quam doctrinae«, je umrl 4. junija l. 1756. Opravljal je razne važne službe svojega reda. Kot učenik bogoslovja je izdal sloveče pravoslovno delo, moraliko v »konferencijskih« — nekakih pogovorih, ki je doživela mnogo izdaj. Da bi to delo zopet prišlo v roke mnogim duhovnim pastirjem, izdal je pisatelj v soredovnik Bierbaum v Bonificijevi tiskarni in založbi delo v novi in si s tem pridobil lepe zasluge ne samo za slavnega moralista, ampak za pravoslovje in njega znanje sploh. Oblika »konferencijskih« nima nikakih posebnosti, ki bi čitatelja motile. Način obdelovanja je ta-le: Vsaka konferencija obsega neko vprašanje, ki je razvidno iz naslova. Takoj pod naslovom se podaje kratek posnetek, »summary« vsega dotičnega nauka v kratkih stavkih. Nato najdeš razlago v vprašanih in odgovorih, ki razkazujejo v teoriji dotični nauk. V drugem odstavku pa se razmotavajo, preiskujejo in pojasnjujejo posamezni praktični slučajji, »casus«. Ti so tako izbrani, da se na njih določno vidi nauk pravoslovni. V tretjem odstavku so »corollaria«, ki se povzemajo iz nauka in razlage posameznih slučajev.

Vse delo ima to-le razredbo: Vol. I.: de actibus humanis, conscientia, legibus, peccatis; de fide, spe, charitate et religione; de secundo, tertio et quarto praecepto, decalogi atque de tribus prioribus praeceptis ecclesiae. Vol. II.: de sex ultimis praeceptis decalogi, de dominio atque de contractibus, de restitutione, de statutis particularibus. Vol. III.: de sacramentis in genere atque de baptismo, confirmatione, extrema unctione, eucharistia et ordine in specie; de sacramento poenitentiae; de sacramento matrimonii, de censuris atque de irregularitatibus. Kakor vidi čitatelj, je ta red z malimi izjemami tudi v drugih pravoslovnih delih.

Sedanja izdaja je prirejena prav skrbno in lepo. Izdajatelj je nekatere nepotrebne stvari izpustil (ponavljanja), nekaj odgovorov na vprašanja premenil, ker je izdala rimska stolica nekatere drugačne določbe, kakor so veljale nekdaj; tudi navajanje ali citiranje se je uredilo primerneje. Tako ustreza knjiga prav dobro tudi sedanjim razmeram.

Obema, izdajatelju kakor založniku je pastirujoča duhovščina jako hvaležna za lepo delo v novi obleki. Zelimo mu veliko sadu in uspeha.

3. Opferecharakter der Eucharistie nach der Lehre der Väter und Kirchenschriftsteller der ersten drei Jahrhunderte. Eine dogmengeschichtliche Abhandlung von Franz Ser. Renz, Subregens des bischöflichen Priesterseminars in Dillingen. Paderborn. Druck und Verlag von Ferdinand Schöningh. 1892. 8°. str. 151. Cena 1 gld. 80 kr. — Znano je, kako važna je v dogmatiki resnica, da je sv. Rešnje Telo ne samo zakrament, ampak tudi daritev. Znano je, kako so se protestantje zaganjali — skoro bi rekli — divje v ta nauk naše katoliške vere. In vendar je ta nauk določno izražen v sv. pismu in uči ga jasno tudi ustno izročilo. Naš pisatelj se peča prav z ustnim sporočilom in hoče pokazati, kaj so prvi kristijani (od Kristusa do leta 300) verovali o nekrvavi daritvi. Kot uspeh svojega preiskovanja nam kaže to-le: »To daritev (sv. mašo) so darovali kristijani v Rimu in Aleksandriji, v Kartagi in Efezu, v Lijonu in Antiohiji. Spominjali so se pri tem ne samo daritve na križu, kjer je Jezus preliv kri iz svojega telesa, ampak verovali so, da sta na oltarjih resnično pričujoča živo telo in živa kri Gospodova v resnici, kot bistvena dela prave daritve Jezusove, telo, iz katerega je kri tekla, in kri, ki je iz telesa privrela.« (Str. 148.) Naše delo se peča natančneje z enajstimi cerkvenimi očetmi in pisatelji, »od nauka dvanajstih apostolov« do sv. Ciprijana. Spis smemo imenovati zaradi važne stvarine jako hvaležno in koristno delo, zlasti za one, ki pojasnjujejo in zavračajo zmote protestantov.

4. Die Apokalypse des hl. Johannes, erklärt für Theologie-Studierende und Theologen von P. Fr. Sales Tiefenthal, O. S. B., Kapitular des Stifts Einsiedeln, Professor im Colleg St. Anselm zu Rom. Mit kirchlicher Druck-erlaubnis. Paderborn. Druck und Verlag von Ferdinand Schöningh. 1892. 8°. Str. 826. Cena 9 gld. 60 kr. — Pred seboj imamo veliko razlagalno delo o Skrivnem razodenju sv. Janeza. Ker je Skrivno razodenje preroška knjiga, zato je za razlaganje jako težavna. Umevamo, zakaj ne razlagajo svetopisemski razlagalci te knjige tako pogostoma, kakor druge dele novega zakona. Vendar je pa ravno zaradi mnogih težav mikala ta knjiga marsikaterega bogoslovca, da se je poskušal z njo in se trudil povedati, kar naznanja in prerokuje v njej sv. Janez. Med razlagalci nahajamo tudi prvaka školastičnih bogoslovcev, sv. Tomaža Akvinskega, ki je spisal dve razlagi Skrivnega razodenja. — Naš pisatelj je obdeloval preje že drugo težavno knjigo sv. pisma, namreč »Visoko pesem«. Ker so mnogi to razlago pozdravili z veseljem, zato je izdal to razlago, ki ima dve prednosti: prvič je natančna, obširna in temeljita, drugič pa je vendar nekam preprosta, lahka in umevna. Opira se na grški tekst. Pred razlago svete knjige same pa nahajamo obširen uvod. Da je tak uvod potreben, vé vsakdo, kdor pozná zgodovino kanona novega testamenta. Razlaga sama ima sedem delov, kakor je tudi v Skrivnem razodenju sedem prikaznij. Prav iz razlage se vidi prav jasno, kako je Skrivno razodenje umno sestavljeno po redu in velikanskem načrtu, katerega le nekoliko umevamo. Tu vidimo napovedane boje svete cerkve, njene sovražnike in zaščitnike, naposled nebeški Jeruzalem v nedopovedni lepoti in bliscobi.

Res se bralec takoj nekoliko ustraši velike knjige, a ko jo čita, vidi, da se odseda branje hitreje, kakor je mislil, in zanimanje njegovo je vedno krepkeje. »Skrivno razodenje je tolažilna knjiga« sv. cerkve in njenih preganjanih služabnikov, a tudi svarilo vsem njenim sovražnikom. Ko bi imeli dovolj prostora tukaj, povzeli bi iz knjige nekatere stvari, ki jako lepo pojasnjujejo celó današnje razmere. Onim, ki se zanimajo prav za to svetopisemsko knjigo, ali za prerokbe, ali za usodo, sedanost in bodočnost, priporočamo prav toplo to vrlo delo, ki je zaradi kazal ob koncu posebno rabljivo.

5. Die Lehre von der Kirche nach dem h. Augustin. Von dr. Thomas Specht, Professor der Theologie am königl. Liceum zu Dillingen. Mit kirchlicher Druckerlaubnis. Paderborn. Druck und Verlag von Ferdinand Schöningh. 1892. 8° Str. 354. Cena 3 gl. 60 kr. — Sv. Avguštín je imel med drugimi mnogo bojev z Donatisti. Ti so učili razne krive nauke o cerkvi, n. pr. da je samo iz pravičnih, da je tudi že izginila povsodi razven pri njih, da zakramenti niso veljavni v drugih cerkvah, tudi sv. krst ne, in zato treba vse katolicane, ki prestopijo k Donatistom, zopet krstiti. L. 411. je bil v Kartagini sloveč razgovor (collatio) med katoličani in Donatisti. Na strani katoličanov se je najbolj odlikoval sveti Avguštín, pri Donatistih pa Primijan Kartaginski. V tem boju in ob drugih prilikah je podal sv. Avguštín natančen nauk o pravi Kristusovi cerkvi. Zato je važno, da ta nauk poznamo ali ga imamo v celoti v posebnem preglednem delu. Pisatelj razlaga jako stvarno ta nauk po logičnem redu, začeni s ustanovitvijo cerkve, razlagajoč njeno bistvo, njene dele in člene, njeno notranjo in zunanjo uredbo, njene lastnosti in znamenja, njeno učenilstvo in razmerje z nebesko cerkvijo. Pisatelj se opira natančno na Avguštinova dela in jih vseskozi navaja. — Umeva se, da se jako pogostoma ozira na krive nauke protestantov. Zato je knjiga za veroučitelja prav važna, posebno za onega, ki se zanima za zgodovino cerkvenih nauk in nasprotnikov krivoverstev. Kontrovertist ima tukaj bogat zaklad za dokaze o pravi cerkvi.

6. Die Geistesentwicklung des hl. Augustinus bis zu seiner Taufe. Von Dr. Friedrich Wörter, ord. Professor der Theologie an der Universität Freiburg i. B. Paderborn. Druck und Verlag von Ferdinand Schöningh. 1892. Str. 210. Cena 2 gld. 40 kr. — O življenju in naukih sv. Avguština imamo sicer mnogo posameznih spisov ali monografij. Vendar ni ta knjiga nikakor odveč; to spozna čitatelj takoj, ko se začne baviti z njo. Previdno in natančno pazi pisatelj na vsako stopinjo v duševnem razvoju svojega junaka, kratko in točno popisuje to pot in stavi mimogredé vedno znamenja na to pot, to je: dokaze navaja iz spisov sv. Avguština in drugih pisateljev, da se čitatelj lahko sam prepriča o resnici. Posebej ima Wörter ta namen, da opozarja na one spise sv. Avguština, katere je dovršil od izpreobrnjenja do krsta in katere najmanj čitajo. — To delo ima celo kopo zanimivih podatkov in razlag; živo nam stavi pred oči ne samo velikega cerkvenega učenika, ampak tudi ono dobo, v kateri se je razvijal. — Ker ne moremo razlagati dela še obširneje, rečemo vsaj to, da priča o obširnem in temeljitem znanju, kakor tudi o bistroumnem opazovanju pisateljevem.

7. Jesuiten-Fabeln. Ein Beitrag zur Culturgeschichte von Bernhard Duhr S. J. Freiburg im Breisgau. Herdersche Verlagshandlung. 1891—1892. 8°. Str. 832. Cena 4 gld. 32 kr., krasno vezana 5 gl. 16 kr. — V sedmem zvezku lanskega letnika smo poročali o prvem sešitku tega znamenitega dela. Tam smo omenili, kaj namerja pisatelj s tem delom. Sedaj je dovršeno v osmih sešitkih, ne v šestih, kakor smo mislili v začetku. Da zvé čitatelj, kaj je vsebina tega, našemu času tako primernege dela, navedemo nalašč naslove nekaterih poglavij, katerih je vseh 34. Poleg onih, katere smo navedli že v prvi oceni, omenjamo: 9. Die Bartholomäusnacht, eine entsetzliche Orgie des jesuitischen Geistes. — 10. Verpflichtung zur Sünde. — 11. Habgier und Reichthümer der Jesuiten. — 12. Die schmachlichen Handelsgeschäfte der Jesuiten. — 13. Die französische Revolution ein Product des Jesuitismus. — 14. Der Zweck heiligt die Mittel. — 16. Die Heirat des P. Adam Schall. — 19. Königsmörder im Dienste der Jesuiten. — 20. Jesuitische Giftmischer. — 22. Berüchtigte Hofbeichtväter aus dem Jesuitenorden. — 23. Die Vaterlandslosigkeit der Jesuiten. (Povsodi tista pesem! Če imenujejo nekateriki slovensko duhovščino brezdomovinsko, naučili so se tega od liberalcev.) — 25. Eine Mordthat der Jesuiten in Dresden. — 27. Die verruchte Jesuitenmoral. — 29. Die Culturfeindlichkeit der Jesuiten. — 30. Ein schrecklicher Jesuiteneid. — 31. Jesuitische Ráthe verföhren die Kaiserin Eugenie zum deutsch-französischen Kriege. — 32. Die entmenschten Scheusale in Santiago. — 33. Neuere Mordthaten der Jesuiten. — Te bajke so le najnavadnejše med mnogimi drugimi, ki se pripovedujejo lažnivo o jezuitih in prav tako tudi verjamejo. Da prav take laži škodujejo mnogo vsemu jezuitovskemu redu, vé vsakdo. Prav sedaj, ko se

na Nemškem mnogi trudijo, da bi jim odpri pot v domovino. bo knjiga najprej redi samemu mnogo koristila, pa tudi marsikomu vzela z očíj mreno, ki ga je slepila zastran jezuitov. V obče pa je knjiga za vsakega omikanega bralca dragocen »donesek h kulturni zgodovini«.

8. *Literarische Rundschau für das katholische Deutschland*. Herausgegeben von dr. C. Krieg, Professor a. d. Univ. Freiburg. Na leto 12 štev. stane 5 gl. 40 kr. O tem strokovnjaško in temeljito pisanem, umno urejevanem listu smo že poročali. Iz 12. štev., katero imamo pred seboj, omenjamo zanimivo oceno Wedewerjevo Majunkejevega dela: *Luthers Lebensende*. Ocenjevalec pravi blizu tako-le: M. ni še dokazal, da bi se bil Luther usmrtil sam sebe, vendar pa ni pisal nič lažnivega. Kako je Luther umrl, to je še negotovo. A to je gotovo, da ni umrl lepo in pobožno; za zgodovinarja je ta stvar dognana. — Izmed drugih ocen omenjamo: Nienhaus, *De actu fidei divinae* (Wirthmüller). Rolfes, *Die aristotelische Auffassung vom Verhältnisse Gottes zur Welt und zum Menschen*. (Schmid.) — Flasch, *Constantin der Grosse als erster christlicher Kaiser*. (Funk.) — Gasquet, *Heinrich VIII. und die englischen Klöster*. (Jungmann.) — Bäumer, *Johannes Mabillon*. (Jeiller.) — Probst, *Die ältesten röm. Sacramentarien und Ordines*. (Bäumer.) — Pastor, *Johannes Janssen* (Haas.) — Martin, *L'universé de Pont-à-Mousson*. (Müller.) i. dr. Posebno rabna so »poročila« o raznih književnih stvareh ob koncu lista. List se ne ozira samo na nemško književnost, ampak tudi na tuje proizvode. Celi letnik obsega 384 polstranij vel. četvorke.

9. *Die Fugger und ihre Zeit*. Ein Bildercyclus von Franz von Seeburg. Unverkürzte Ausgabe des Originals. Dritte Auflage. 1892. Regensburg. Verlag von Fr. Pustet. Zwei Bände. 8°. Str. 422 + 442. Cena broširani knjigi 2 gl. 58 kr., elegantno v platnu vezani 4 gl. 32 kr. — Naznanjamo to znamenito delo zaradi posebnega zanimanja za dobro leposlovstvo. Te »slike« so izšle najprej v nemškem listu »D. Hausschatz«, potem jih je založnik natisnil posebej. Da je občinstvu to delo tako priljubljeno, ne razlagamo si iz posebne mičnosti, kakoršna je v pikantnih povestih. Zakaj to delo ni povest v pravem pomenu, ampak je zbirka lepo in zgodovinsko razvrstjenih in med seboj združenih slik, ki nam kažejo bogato in zgodovinsko slavno avgsburško rodbino Fuggerjev. Pač pa ima delo posebno moč do čitatelja zaradi krepkega in vrlega duha, ki jo preveva, zaradi krasne pesniške pisave in nepopisne nežnosti, ki je razlita po nekaterih drobnih slikah, zlasti onih, kjer so naslikane ženske osebe ali kjer se predočuje prava srčna pobožnost. Pisatelj je duhovnik in se piše prav za prav Franz Hacker. Rojen je 15. januarja 1836. v Nymphenburgu; šolal se je v Freisingu in Monakovem, učil modroslovja in prava, potem bogoslovja in postal vikar pri sv. Kajetanu v Monakovem. Njegovih leposlovnih izvodov je veliko. Pisatelj vé, kaj zahteva umetnost in kaj npravnost. Oboje druží v lepo skupino blažilnih in hkrati zabavnih pripovednih del. Izmed najboljših je omenjeno delo. Za leposlovnega pisatelja bi bila prav v tej knjigi dobra šola. Posebno duhovnik kot leposlovni pisatelj vidi, kako se mu je vésti v nekaterih kočljivih stvareh. Zdi se mi, da bi imeli tudi Slovenci priliko marsičesa učiti se iz tega dela, bodisi slobode, ki je dovoljena pisatelju-duhovniku, bodisi trdnih mej, katerih ne sme prestopiti, da dela tudi s peresom v čast božjo in blaginjo človeštva.

Dr. Fr. L.

 Današnjemu sešitku »Duh. Pastirja« je priložen »Seznam obrazcev za duhovniško uradno poslovanje«, katere ima v zalogi »Katoliška Tiskarna« v Ljubljani.

Založba »Katoliške Bukvarne«.

Tisk »Katoliške Tiskarne«

Odgovorni vrednik: Ant. Kržiž.